

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Herlufsholm Skole og Gods
Herlufsholm Alle 170
4700 Næstved
Att. Skolens rektor og skolens bestyrelse

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 Kbh SV
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukvum.dk
www.stukvum.dk
CVR-nr.: 29634750

2. maj 2023
Sagsnr.: 22/01927

Afgørelse i tilsynssagen med Herlufsholm Skole og Gods

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet gennemfører et tilsyn med frihed og folkestyre-kravet med særligt fokus på elevtrivslen på Herlufsholm Skole og Gods.

Styrelsen har sammenholdt sine oplysninger om forholdene på Herlufsholm Skole og Gods med reglerne i lov om de gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 957 af 22. juni 2022, lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 17. august 2022, og lov om friskoler og private grundskoler mv, jf. lovbekendtgørelse 1166 af 11. august 2022 (fri- og privatskoleloven).

Det er styrelsens vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke har overholdt og ikke til fulde overholder frihed og folkestyre-kravet, jf. § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., hvoraf det følger, at skolen efter sit formål og hele sit virke skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Det er endvidere styrelsens vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke i tilstrækkelig grad har håndhævet regler fastsat efter § 2, stk. 4, i bekendtgørelse om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser, hvorefter eleverne som minimum skal overholde almene normer for god orden og godt samvær for elever på en institution, hvor der er respektfulde relationer.

Styrelsen finder på det foreliggende grundlag anledning til alvorlig bekymring for elevkulturen og elevtrivslen på skolen. Det er således styrelsens vurdering, at de alvorlige og grove episoder, der har fundet sted på

Herlufsholm Skole og Gods, i både omfang og karakter er udtryk for en elevadfærd og -kultur, som ikke er forenelig med frihed og folkestyrekravet og viser en adfærd, hvor ikke alle elever har overholdt almene normer for god orden og godt samvær med respektfulde relationer. Det er samtidig styrelsens vurdering, at det er udtryk for en helt utilstrækkelig håndtering af elevkulturen fra bestyrelsens og ledelsens side. Styrelsen finder således ikke, at håndteringen har sikret trygge rammer om elevernes hverdag, der er med til at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt styrke og udvikle deres demokratiske dannelse og kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Styrelsen har derudover lagt vægt på, at en skoles opgave med at forebygge og afhjælpe en usund elevadfærd og -kultur blandt eleverne er særlig vigtig på en institution med kostafdeling, henset til at eleverne bor på skolen og sjældnere end andre elever ser deres familie og generelt ikke har samme frirum som andre børn og unge uden for skolen.

Den manglende overholdelse af frihed og folkestyrekravet har skolens bestyrelse ansvaret for. Det er derfor styrelsens vurdering, at den tidligere bestyrelses varetagelse af sine opgaver for at sikre, at skolens overholdelse af denne centrale bestemmelse i lovgivningen, har været helt utilstrækkelig. Det er derfor styrelsens vurdering, at der fortsat er grundlag for at fremsætte alvorlig kritik af skolens tidligere bestyrelse.

Efter en samlet vurdering træffer styrelsen hermed i medfør af § 25, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 21, stk. 2, afgørelse om at pålægge skolen at tilbagebetale 27 mio. kr. af det tidligere modtagne statstilskud, hvilket svarer til halvdelen af skolens statstilskud for skoleåret 2021/2022 på samlet 53.903.525 kr.

For så vidt angår genopretningen af forholdene på skolen udsteder styrelsen i medfør af § 24, stk. 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 24 a, stk. 1, påbud til skolen om at sikre, at skolen efterlever frihed og folkestyrekravet i § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt.

Styrelsen bemærker hertil, at skolen med sit høringssvar af 8. marts 2023 grundigt har redegjort for en lang række af initiativer, som skolen har taget eller vil tage, herunder udfoldet skolens ”Handlingsplan for øget trivsel og skoleudvikling”. Styrelsen finder imidlertid, at mange af de beskrevne indsatser fortsat er på et tidligt udviklingsstadium, og at den endelige implementering stadig udestår. Intentionerne bag handlingsplanen er dermed endnu ikke realiseret, hvorfor styrelsens ovenstående påbud omfatter følgende punkter:

- A. Trygge rammer i skolen. Alle elever på skolen skal opleve en tryk hverdag, hvor der mellem elever – uanset klassetrin, samfundsmæssig eller social status – opretholdes almene normer for god orden og godt samvær og respektfulde relationer. Dette sker ved, at
- skolen fortsat sikrer, at der ikke forekommer eller reetableres traditioner og aktiviteter, der giver elever i 3.g særlige privilegier på bekostning af andre elever på skolen, eller som i øvrigt er i strid med frihed og folkestyre-kravet.
 - skolen involverer elever på tværs af alle årgange og faglig kunnen i skolens virke, fx ved planlægning af sociale og faglige aktiviteter, med henblik på at sikre fællesskab og inddragelse.
 - skolen fortsat har en skærpet opmærksomhed i forhold til at komme en mulig tavshedskultur blandt elever på skolen til livs.
- B. Trygge rammer på kostafdelingen. Enhver elev på kostafdelingen skal opleve trygge rammer for sit ophold og dagligliv på skolen, herunder særligt at rammerne for elevens overnatning er af en sådan karakter, at eleverne ikke oplever nogen risiko for overgreb, mobning og mistriksel. Dette sker ved, at
- skolen gennemfører sin plan til ny indretning af elevernes soveområder med henblik på permanente ændringer af sovesalene og/eller værelserne på kostafdelingen, som understøtter god trivsel for alle elever.
 - skolen dokumenterer, at bemanningen på kostafdelingen øges, så eleverne sikres bedre adgang til ansvarlig voksenkontakt.
 - skolen ikke kun styrker, men også fornyer ledelsen på skolens kostafdeling, så der sættes tydelige rammer for en sund elevkultur.
- C. Trivselsstrategi. Skolen konkretiserer arbejdet med sin trivselsstrategi og handlingsplan ud fra en erkendelse af, at skolen har særlige udfordringer med mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd. Dette sker ved, at
- skolen yderligere udfolder og konkretiserer sin handlingsplan i forhold til de indsatser og milepæle, der endnu ikke er udfoldet, herunder opstiller en samlet tidsplan, der løbende følges op på – for realiseringen af arbejdet med de konkrete indsatser og angiver ansvarsniveauet for deres implementering.

- skolen sikrer strukturer og processer, der bevirker, at skolens personale samlet og på tværs løbende drøfter, udvikler og justerer sit arbejde med forebyggelse og håndtering af krænkelse, mobning mv.
- skolen sikrer, at skolens kvalitetssystem, herunder opfølgingsplan og selvevaluering afspejler ovenstående.

D. Studie- og ordensregler. Skolens studie- og ordensregler håndteres konsekvent, ensartet og gennemsigtigt. Dette sker ved, at

- skolen sikrer, at rektor og skolens personale træffer afgørelser om eventuelle sanktioner i overensstemmelse med almindelige demokratiske principper om saglighed, ligebehandling og proportionalitet.
- skolens bestyrelse entydigt sikrer, at skolens rektor har ansvaret for alle konkrete beslutninger om skolens elever, og at dette også realiseres i praksis.
- skolen fortsat sikrer, at elever har kendskab til skolens studie- og ordensregler, herunder også sanktioner ved fx krænkende adfærd.

E. Håndtering af enkeltsager. Skolen håndterer eventuelle enkeltsager i åbenhed og med inddragelse af relevante parter. Dette sker ved, at

- skolen omgående inddrager forældre og relevante myndigheder, herunder vurderer, om der skal foretages anmeldelse til politiet, hvis der er oplysninger om mulige strafbare forhold vedrørende skolens elever.
- skolen sikrer, at de ændrede procedurer bliver implementeret og fulgt i praksis, herunder at det er tydeligt for alle voksne, hvordan de skal agere, og hvor de skal henvende sig, hvis de fx står i en situation med et muligt strafbart forhold eller i en situation, der påkalder sig et behov for at gøre brug af skolens studie- og ordensregler.

Styrelsen vil foretage en løbende opfølgning på tilsynet med Herlufsholm Skole og Gods i løbet af 2023, herunder en endelig opfølgning i 2024 i forhold til de af styrelsen fastsatte påbud A-E.

Styrelsen skal henlede skolens opmærksomhed på, at det følger af § 25, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 21, stk. 2, at manglende overholdelse af påbud kan begrunde yderligere anvendelse af tilskudsmæssige sanktioner, herunder tilbageholdelse af tilskud, helt eller delvis bortfald af tilskud eller krav om helt eller delvis tilbagebetaling af tilskud, ligesom der er mulighed for at træffe afgørelse om, at fratage skolen sin godkendelse til at drive skole og

gymnasium, jf. § 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og § 9 h, stk. 1, i fri- og privatskoleloven.

Styrelsen bemærker, at styrelsen i dette tilsyn ikke har fundet anledning til at se nærmere på skolens undervisningskvalitet, da skolens resultater i både grundskole og gymnasium ligger over landsgennemsnittet. I grundskolen er karaktergennemsnittet på 9,2 mod et landsgennemsnit på 8,0 i de bundne prøver i 9. klasse og i gymnasiet på 9,0 mod et landsgennemsnit på 7,7 ved studentereksamen.

Styrelsens vurdering og det grundlag, den hviler på, er nærmere uddybet i de følgende afsnit. Sagens faktiske omstændigheder fremgår af de vedhæftede bilag 1 og 2. Det relevante retsgrundlag er anført i det vedhæftede bilag 3.

1. Skolens bemærkninger til styrelsens fornyede partshøring

Styrelsen modtog den 8. marts 2023 høringssvar fra Herlufsholm Skole og Gods på baggrund af styrelsens fornyede partshøring af 18. januar 2023. Til skolens høringssvar er vedlagt 4 bilag og et notat: A) Handlingsplan for øget trivsel og skoleudvikling: milepæle, succeskriterier og ansvarsfordeling, B) Arkitekttegninger, C) Handlingsplan for øget trivsel og skoleudvikling, D) ”Politik og procedure i forbindelse med alvorlige hændelser og alvorlig uønsket adfærd” og ”Notat om hjemmelsgrundlaget for STUK’s påtænkte tilbagebetalingskrav”.

Skolen har i høringssvaret indledningsvis oplyst, at hovedsigtet med høringssvaret er, at give styrelsen relevant og tilstrækkelig information om, hvordan skolen arbejder med frihed og folkestyre-kravet – inklusiv kultur, adfærd og trivsel. Skolen har anført, at styrelsens varslede påbud lever rum til fortolkning, og at skolen ønsker en konstruktiv dialog med styrelsen om skolens iværksatte, gennemførte og planlagte initiativer, herunder behovet for yderligere. Skolen har videre anført, at den anerkender, at kritik af skolen er helt på sin plads i lyset af de sager, der har været fremme, og at skolen deler ønsket om at få skabt den nødvendige forandring. Hertil har skolen gennemført to undersøgelser, der begge konkluderede, at en mindre gruppe elever havde en uacceptabel kultur med kritisabel adfærd. Denne har skolen sat konsekvent og systematisk ind for at ændre. Skolen har hertil anført, at den dog er ked af det generaliserende billede af skolen og samtlige skolens elevers opførsel og adfærd, som styrelsens partshøring kan give indtryk af.

Opsummerende har skolen anført, at hele skolens virke bygger på princippet om frihed og folkestyre, herunder i skolens værdier, i og uden for

undervisningen og ved gennemgående elevinddragelse. Under overskriften ”historiske forandringer” har skolen oplyst, hvilke initiativer, den har iværksat i henholdsvis 2021, 2022 og planlægger for 2023. Af nye tiltag har skolen oplyst, at den har indført en ny pædagogisk tilgang ”restorativ praksis”, og at den vil nedlægge sovesalene på kostskolen. Derudover har skolen anført, at styrelsens varslede påbud ligger i naturlig forlængelse af skolens drift, og at skolen har gennemført, iværksat eller planlagt aktiviteter, der relaterer sig til alle påbuddene. Endelig har skolen fremhævet, at den seneste nationale trivselsmåling viser et forbedret resultatet.

Skolen har i høringssvaret indgående redegjort for, hvordan den arbejder med frihed og folkestyre-kravet. Skolen har bl.a. oplyst, at den er opmærksom på samspillet mellem skolens fem aktører (elever, medarbejdere, ledelsen, bestyrelsen og forældre), at eksterne pædagogiske eksperter har hjulpet til at danne en fælles forståelse for og italesættelse af udfordringer og løsninger, og at de historiske forandringer på skolen har medført et større behov for tæt kommunikation på tværs af aktørgrupperne. Skolen har videre oplyst, at den arbejder med elevernes demokratiske dannelse, fx ved skolens mangfoldige fritidsprogram, ved elevrepræsentanter i en række råd og udvalg, ved faglige netværk på og uden for skolen, samt ved brug af eksterne oplægsholdere. Derudover har skolen beskrevet, hvordan den arbejder med forebyggelse og håndtering af konflikter og u hensigtsmæssige hændelser. Skolen har oplyst, at det forebyggende ligger i hos særligt eleverne at sikre kendskab til skolens politikker, studie- og ordensregler og retningslinjer omkring uacceptabel adfærd, samt i skolens undervisning og workshops og ved skolens pædagogiske tilgang ”restorativ praksis”. Om den reaktive indsats har skolen oplyst, at det er medarbejdernes og ledelsens ansvar at identificere en konflikt eller u hensigtsmæssig handling, og at risikoen ved manglende identifikation og afdækning er, at uacceptabel adfærd kan rodfæste sig som ”normal” adfærd og påvirke kulturen negativt. Ledelsen skal derfor være opmærksom på at aktivere deres handlepligt, samt vurdere betydningen for elevkulturen. Skolen har desuden oplyst, at eleverne bidrager til at give ledelsen et fyldestgørende billede, så den kan handle på episoder. Derudover er ledelsen opmærksom på at informere og inddrage forældre, orientere bestyrelsen og at følge skolens retningslinjer og politikker for håndtering af elevsager.

Skolen har i sit høringssvar af 8. marts 2023 grundigt redegjort for en lang række af initiativer, som skolen har taget eller vil tage som følge af styrelsens varslede påbud i sin fornyede partshøring af 18. januar 2023. Skolens høringssvar er vedlagt et bilag A, som indeholder en uddybning af indsatserne i skolens handlingsplan med en skematisk angivelse af status, milepæle, succeskriterier og placering af ansvar i forhold til hver indsats.

Styrelsen henviser til afsnit 2.3 nedenfor for nærmere om styrelsens vurdering af skolens høringssvar og indholdet af de påbud, som styrelsen udsteder med denne afgørelse.

Vedlagt skolens høringssvar har skolen fremsendt ”notat om hjemmelsgrundlaget for STUK’s påtænkte tilbagebetalingskrav”. I notatet konkluderer skolens advokat, at det er hendes vurdering, at frihed og folkestyrekravet med høj grad af sikkerhed hverken bagudrettet i 2021/2022 eller nu er overtrådt. Det er derfor advokatens vurdering, at der med høj grad af sandsynlighed ikke er grundlag for, at styrelsen retter et tilbagebetalingskrav på 27 mio. kroner mod skolen.

Styrelsen har noteret sig advokatens notat, og at skolen ikke i sit høringssvar har inddraget advokatens vurderinger. Styrelsens har derfor heller ikke forholdt sig særskilt hertil.

Styrelsen har dog i den udstrækning, advokatens notat indeholder bemærkninger til styrelsens fremstilling af sagens faktuelle omstændigheder og vurderinger, behandlet dette i de relevante afsnit nedenfor (afsnit 2.1.-2.4). Herudover har styrelsen i afsnit 2.5. nedenfor anført sine bemærkninger til advokatens bemærkninger til den administrative proces under sagens forløb, ligesom styrelsen i bilag 3 har redegjort for sin opfattelse af retsgrundlaget.

2. Styrelsens vurdering af de foreliggende forhold i tilsynssagen

2.1. Frihed og folkestyre-kravet

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det styrelsens vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke har overholdt og ikke til fulde overholder frihed og folkestyre-kravet, jf. § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt.

Det er endvidere styrelsens vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke i tilstrækkelig grad har håndhævet regler fastsat efter § 2, stk. 4, i bekendtgørelse om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser. Bestemmelsen indebærer, at en gymnasial institution skal fastsætte ordensregler, hvorefter eleverne som minimum skal overholde almene normer for god orden og godt samvær for elever på en institution, hvor der er respektfulde relationer, og at skolen skal håndhæve disse regler.

Styrelsen har i tilsynet ikke fundet anledning til at se på skolens efterlevelse af frihed og folkestyre-kravet i undervisningens indhold. Styrelsen bemærker hertil, at styrelsen har noteret sig, at skolen har oplyst, at den underviser i demokratisk dannelse og ligestilling mellem kønnene, og at den sikrer, at fagene, elevdemokratiet og de bøger, der undervises efter,

indeholder den nuancerede faglighed, som danner grundlag for demokratisk veluddannede elever. Styrelsen har desuden noteret sig, at dette støttes af skolens tilsynserklæring for skoleåret 2021/2022.

I advokatens notat vedlagt høringssvaret af 8. marts 2023 anføres det, at skolens tilsynsrapporter, herunder den tilsynsførendes vurdering af skolens efterlevelse af frihed og folkestyre-kravet, ikke indgår i styrelsens vurdering, og at dette kan undre, idet tilsynene er gennemført netop med henblik på at undersøge, om og hvordan skolen overholder frihed og folkestyre-kravet.

Styrelsen bemærker som tidligere, at den lokale tilsynsførendes tilsynserklæringer er inddraget som et supplement til skolens redegørelser og høringssvar. Styrelsen har således noteret sig, at skolens lokale tilsynsførende har beskrevet, hvordan skolen arbejder med frihed og folkestyre-kravet i undervisningen og i forbindelse med skolens ekstraskolære aktiviteter, elevråd, netværk mv., hvilket også ses at støtte skolens redegørelser om samme.

Nedenfor følger en nærmere gennemgang af de forhold, som er indgået i styrelsens vurdering.

2.1.1. Omfanget og alvoren af episoder af mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd

Det er styrelsens vurdering, at omfanget af episoder er alt for stort og efter styrelsens vurdering er det udtryk for en helt utilstrækkelig indsats fra bestyrelsens og skoleledelsens side for at sikre en tryk skolegang for alle elever. Dette særligt set i forhold til episodernes alvorlige karakter, der helt overvejende vedrører grov mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd eleverne imellem. Det er videre styrelsens vurdering, at episoderne samlet set er udtryk for en elevadfærd og -kultur, som for nogle elever bærer præg af manglende respekt for ligeværd mellem alle elever.

Episoder i skoleåret 2021/2022

Styrelsen har i sin vurdering lagt vægt på, at sagen indeholder oplysninger om episoder i skoleåret 2021/2022 om mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd, som styrelsen har modtaget fra skolen selv og i forbindelse med de klagesager, som styrelsen har modtaget i januar og maj 2022.

Skolen har i sine redegørelser af 25. marts og 3. maj 2022 samlet for skoleåret 2021/2022 oplyst om 12 sager, der involverer 26 elever, hvor der er sanktioneret for brud på skolens ordensreglement. (Skolen har oplyst om 13 sager i perioden februar 2020 til februar 2022.) Styrelsen har for-

stået oplysningerne således, at 9 af sagerne vedrører mobning og voldsom adfærd. Styrelsen hæfter sig ved, at nogle sager indeholder beskrivelser af flere episoder.

På baggrund af sagens oplysninger lægger styrelsen til grund for sin vurdering, at følgende episoder vedrørende mobning og voldsom adfærd har fundet sted på skolen i skoleåret 2021/2022. For en fuldstændig sagsfremstilling af episoderne henviser styrelsen til bilag 2.

1. Den 17. august 2021 har en nystartet elev oplyst, at han over en periode har følt sig mobbet og intimideret under det skolen betegner, som en ”fløjkrig”, og hvor familien efterfølgende ikke ønskede at dele navne eller dokumenterbar viden.
2. Den 25. august 2021 har en elev tømt en brandslukker ud over en sovesal med 8 elever. På et møde dagen efter med alle gårdens elever understregede rektor, kostskolelederen og sovesalslærerne, at skolen betragtede sagen som alvorlig og langt over strengen for almindelig drillerier.
3. Den 25. september 2021 slog en elev en anden elev voldsomt i ansigtet efter Fugleskydningsarrangementet, hvor den anden elev måtte på skadestuen. Samme episode omtales i klagesag 4, hvor det oplyses, at en elev har slået sin præfekt så hårdt i hovedet, at denne mistede bevidstheden.
4. Den 5. november 2021 har en 1.g-elev oplyst, at han er blevet intimideret og slået af en 2.g-elev. Sidstnævnte har over for skolens ledelse forklaret at have truet og været voldsom. Af advokatundersøgelsen [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
5. På fem videooptagelser fra 18. november 2021 (modtaget fra klager i klagesag 1) ses en længere episode i et omklædningsrum, hvor en elev har fået fødderne tapet sammen, håndled stripset sammen på ryggen og får ført tape om munden, at eleven med tape om fødderne bliver hjulpet op for at blive skubbet ned igen og til sidst, stadig med tape om fødderne, bliver trukket i armene ind i et baderum af to andre elever, hvor bruseren tændes. Der er efter det oplyste fem øvrige elever til stede. Efter det oplyste er optagelserne delt i en snapchatgruppe for en gruppe drenge på [REDACTED]
6. På fem memes (billeder med tekst) af 19. november 2021 (modtaget fra klager i klagesag 1) ses samme elev, som var centrum for episoden i omklædningsrummet. Nogle memes er stilbilleder fra optagelserne i omklædningsrummet med tekst om eleven fx ”fat jew dragged to gas chamber, 1944 colorized”. Efter det oplyste er billederne blevet delt i en snapchatgruppe for en gruppe drenge på [REDACTED]. Det fremgår af advokatundersøgelsen [REDACTED]

- [REDACTED]
- [REDACTED]
7. Den 18. november 2021 blev der optaget en lydfil foran en elevs dør, mens eleven var sammen med sin kæreste. Filen blev efterfølgende delt, hvilket efter det oplyste havde følt meget intimiderende for den pågældende elev.
 8. Den 26. februar 2022 slog en elev (samme elev, som fra Fugleskydningsarrangementet, jf. nr. 3) en anden elev på næsen. Ifølge skolens brev til forældrene måtte eleven på skadestuen og fik et sting efter at have fået et slag i ansigtet. Sagen blev politianmeldt. Det fremgår af advokatundersøgelsen [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Ud over episodernes omfang og karakter hæfter styrelsen sig også ved, at videooptagelser og billeder efter det oplyste har været delt i en bred kreds af elever på skolen, ligesom der er delt flere videooptagelser end dem, styrelsen har modtaget.

Skolen har i sine redegørelser af 25. marts og 3. maj 2022 foruden ovenfor nævnte episoder oplyst om fem elevsager, der alene beskrives ved en temaangivelse i skolens oversigter over elevsager. To sager benævnes ”tyveri” og ”euforiserende stoffer”. De tre øvrige sager vurderes at vedrøre voldsom adfærd af eller mellem elever af samme karakter, som de ovenfor listede. Styrelsen lægger på den baggrund til grund for sin vurdering, at følgende hændelser af relevans for tilsynssagen har fundet sted på skolen:

9. ”Hærværk” fra august 2021, hvor en elev fik en advarsel, jf. redegørelse af 3. maj 2022.
10. ”Hærværk” fra november 2021, hvor en elev fik en skærpet advarsel, jf. redegørelsen af 25. marts 2022.
11. ”Optrin på dansegulvet” fra februar 2022, som involverer tre elever og, hvor der blev afholdt samtaler, jf. redegørelsen af 25. marts 2022.

Skolen har også oplyst om tilfælde af mobning og uacceptabel adfærd i grundskolen. Skolen har oplyst om en dominerende drengegruppe med lukkede undergrupperinger i grundskolen, hvor skolen siden 2019 har iværksat forskellige initiativer og senest i februar 2022 har aftalt et eksternt konsulentforløb, da der ifølge sagens oplysninger fortsat er en uhensigtsmæssig adfærd blandt drengegruppen på årgangen (det fremgår ikke tydeligt, hvilken årgang der er tale om). Skolen har endvidere oplyst om en pigegruppe, der i august 2021 begyndte at udvise en mobbende adfærd på sociale medier i lukkede chatgrupper.

Klagesagerne indeholder desuden videooptagelser af flere episoder af grov mobning og voldsom elevadfærd, som efter det oplyste har fundet

sted i perioden fra august til november 2021 (modtaget fra klager i klagesag 1). Styrelsen lægger på den baggrund til grund for sin vurdering, at følgende hændelser af relevans for tilsynssagen har fundet sted på skolen:

12. En episode på en sovesal ultimo september 2021, hvor styrelsen har to optagelser af en sovende elev, der dels vækkes ved, at toppen af hans hoved presses mod en tredje elevs bare ende og dels ved, at en anden elev sænker sin bare ende ned over eleven, hvorefter han mister balancen og vælter ned på den sovende elev.
13. En optagelse af samme elev, der bliver vækket ved, at han får hevet kraftigt op i sine underbukser og klager højlydt.
14. En optagelse af to elever, der holder hinanden i et hårdt greb på gulvet, og den ene skubber den andens hoved hårdt ned i gulvet.
15. En optagelse af to elever i diskussion, hvor den ene med armen om den andens hals i et kvælertag hiver denne ned på gulvet og holder personen fast.

Samme elever optræder på videooptagelser (modtaget fra klager i klagesag 1), hvor der udføres mindre grove handlinger mod andre elever eller andre elevers ting. Det drejer sig om følgende, som styrelsen finder at kunne lægge til grund for sin vurdering:

16. En optagelse af en elev, der sprøjter to flasker vand i hovedet på en elev, der ligger i sin seng.
17. En optagelse af en elev, der smider en dyne og pude ud af vinduet på en sovesal.

Ifølge oplysninger i klagesag 4 har der været yderligere en episode af voldsom adfærd, som styrelsen finder at kunne lægge til grund for sin vurdering:

18. I klagesag 4 er det oplyst, at eleven fra episoden i omklædningsrummet også har været oppe at slås med en anden elev, og at sovesallæreren måtte adskille dem.

Det fremgår af sagens oplysninger, at flere af episoderne involverer en større gruppe af elever på tværs af forskellige kostskolegårde og omtaler ikke under 12 elever enten, som den udførende part, som den part, det går ud over, eller som en part, der observerer, videooptager eller kommenterer på handlingerne.

Styrelsen bemærker til sagens oplysninger om, at elever skulle være blevet brændt med en cigaret eller have fået stukket en finger op bagi, at skolen i sin redegørelse af 25. marts 2022 ses at have afkræftet eller nuanceret disse oplysninger, hvorfor de ikke er tillagt vægt i styrelsens vurdering af sagen. Med hensyn til oplysningen om, at en elev har været udsat for grov, systematisk fysisk vold fra en bestemt gruppe af elever, har skolen oplyst om tre episoder i henholdsvis 2015, 2017 og 2019, jf. nedenfor om episoder fra før skoleåret 2021/2022.

Delkonklusion

På baggrund af ovenstående oplysninger er det styrelsens vurdering, at de alvorlige og grove episoder, der har fundet sted på Herlufsholm i skoleåret 2021/2022, i både omfang og karakter er udtryk for en elevadfærd og -kultur, som ikke er forenelig med frihed og folkestyre-kravet. Ligesom det viser en adfærd, hvor eleverne ikke overholder almene normer for god orden og godt samvær med respektfulde relationer mellem eleverne.

Skolen har i redegørelser og sit høringssvar af 22. august 2022 anerkendt, at der har været alvorlige episoder på skolen, men finder, at der har været tale om enkelt-sager. Skolen har desuden anerkendt, at der har været en uacceptabel subkultur blandt nogle få elever.

Det er styrelsens vurdering, at episoderne på skolen viser gentagne tilfælde af voldsom, ydmygende og krænkende adfærd eleverne imellem. Det er således styrelsens vurdering, at de ikke kan slås hen som enkelt-episoder, og at skolens manglende anerkendelse heraf har betydet, at skolen ikke har håndteret de bagvedliggende årsager. Dermed har skolen ikke sikret rammer, der er med til at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre. Det er samtidig styrelsens vurdering, at skolens beskrivelse af episoderne, som en ”subkultur” ikke ændrer ved, at der er tale om alvorlige og grove episoder af betydeligt omfang.

Episoder fra tidligere skoleår

I styrelsens vurdering af, at der er tale om en elevkultur, som er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet, har styrelsen også lagt vægt på, at skolen forud for skoleåret 2021/2022 har haft episoder, der belyser elevkulturen og elevernes indbyrdes adfærd.

Skolen har oplyst om forskellige episoder mellem elever over en årrække. Det drejer sig om følgende, som styrelsen finder at kunne lægge til grund for sin vurdering:

- A. I september 2015, hvor 2.g-elever eksaminerede 1.g-elever i skolehåndbogen og uddelte slag, hvis eleven ikke kunne svare.
- B. I vinteren 2017, hvor tre 1.g-elever trak lod om, hvem der skulle have slag. Sagen ses også omtalt af tidligere rektor Flemming Zachariassen, jf. nedenfor.
- C. I oktober 2019 vedrørende en kultur, hvor kostskoledrenge slog hinanden, og hvor daværende rektor over for eleverne på et fællesmøde italesatte det uacceptable ved en sådan adfærd.
- D. I november 2020 har fem 8.-klasse-elever fået en anden 8.-klasse-elev til at drikke en flaske med forskelligt indhold, som efter skolens oplysninger også har indeholdt urin.

Styrelsen har videre i sin vurdering lagt vægt på oplysninger om episoder i tidligere skoleår i advokatundersøgelsen af 31. oktober 2022, som skolen iværksatte i slutningen af skoleåret 2022.

E. Det fremgår af elevsag nr. 24, [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

a. [redacted]
[redacted]

b. [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

c. [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

d. [redacted]
[redacted]

F. Det fremgår af elevsag nr. 25, [redacted]
[redacted]
[redacted]

a. [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

b. [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

I elevsag nr. 24 [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[REDACTED]

I elevsag nr. 25 [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Styrelsen hæfter sig særligt ved, at ledelsen allerede i september 2020 – og tidligere – har været opmærksom på skolens udfordringer med elevkulturen.

Styrelsen har endvidere i sin vurdering lagt vægt på, at også klagesagerne, som styrelsen modtog i januar og maj 2022, indeholder oplysninger om mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd i tidligere skoleår.

Skolen har i sit partshøringssvar af 22. august 2022 anført, at forældrenes forklaringer er klare partsindlæg, som styrelsen tilsyneladende har lagt dele af uprøvet og ukritisk til grund, og at forældrenes kritik og eksempler bør læses med en vis skelen til, at de havde en klar interesse i at argumentere for, at voldsepisoderne på skolen er en fast del af kulturen.

Det er styrelsens vurdering, at der ikke er sagligt belæg for at tilsidesætte oplysningerne i sin helhed. Styrelsen har i sin vurdering af oplysningernes troværdighed lagt vægt på, at klagerne dels har beskrevet episoder, som går igen i skolens egne oplysninger, dels ses dokumenteret ved videomateriale, og dels ses beskrevet i advokatundersøgelsen af 31. oktober 2022, som også beskriver andre episoder, som nogle af eleverne fra klagesagerne tidligere har været udsat for eller deltaget i. Styrelsen finder derfor, at de øvrige oplysninger om episoder og elevadfærd ligger så tæt op af de dokumenterede oplysninger, at de ikke kan afvises i deres helhed.

Styrelsen finder derfor, at eleverne omfattet af klagesagerne i nogen grad selv har oplevet andre, men enslydende tilfælde af mobning, voldsomme

handlinger og krænkende adfærd, om end forældrenes beskrivelse af konkrete episoder ikke kan dokumenteres. Styrelsen har derfor ikke i sin vurdering af sagen lagt oplysningerne om de enkelte episoder individuelt til grund. Styrelsen finder dog på baggrund af sagens samlede oplysninger, at der over en længere periode har været tale om grov mobning blandt flere elever på kostskolen – ikke kun i skoleåret 2021/2022.

Styrelsen har på baggrund af sagens oplysninger lagt følgende oplysninger fra klagesagerne til grund for sin vurdering af skolens elevkultur:

- G. Forældrene bag klagesag 4 har oplyst, at deres søn i det halvandet år, han har gået på skolen, selv har oplevet systematisk fysisk og psykisk mobning fra en gruppe 3.g'ere.
- H. Forældrene bag klagesag 2 har oplyst, at deres søn har oplevet at blive slået med et skotræ ca. 15-20 gange på en elevgård, at få slag og spark i sengen, at få tæsk af større elever, at være udsat for racistiske udtalelser, at få revet skoletøj i stykker, og at få trælar og lammere for ikke at adlyde ældre elever. Derudover har forældrene oplyst, at lillebroren, [REDACTED], er blevet slået med et baseball bat, og at storebroren i sin tid flere gange har oplevet at blive tæsket, så han har været fysisk skadet og med store blå mærker.
- I. I klagesag 3 er det oplyst, at der har foregået ”hærgen af sovesale, værelser og drenge i en gruppe”, og at klagerens to sønner har oplyst, at den hærgende kultur er udbredt på alle drengegårde.
- J. I klagesag 3 og 4 er det oplyst, at den elev, der var centrum i optagelserne fra et omklædningsrum i november 2021, selv har bagbundet en elev med strips og tapet denne om munden.

Styrelsen finder endvidere, at oplysninger fra andre kilder underbygger vurderingen af, at skolen forud for skoleåret 2021/2022 har haft en elevkultur med mobning og voldsomme handlinger. Det drejer sig om oplysninger fra navngivne tidligere elever, der har medvirket i TV2-udsendelsen.

- K. Peter (gymnasieelev i 2019) har i udsendelsen oplyst, at han til en fest blev slået hårdt i bagehovedet af en 3.g'er. Han blødte og kom på skolens sygeafdeling, hvor personalet sagde, at han kunne anmelde overfaldet til politiet, hvis han ikke kunne tilgive 3.g'eren.
- L. Peter har i udsendelsen oplyst, at 3.g'erne havde magt og undertrykkede de yngre elever med voldelige ritualer. Hvis man ikke fulgte deres regler, fik man fx et trælar.
- M. Peter har i udsendelsen oplyst om ”fødselsdagstæsk”, hvor eleven, der havde fødselsdag, blev hevet ud af sengen og fik tæsk.
- N. Kristoffer [REDACTED] (gymnasieelev fra 2018-2021) har i udsendelsen og over for styrelsen oplyst, at han var overrasket over, hvor stor autoritet 3.g'erne havde, og at det var hyppigt, at de slog de yngre elever.

- O. Kristoffer [REDACTED] har i udsendelsen og til styrelsen oplyst, at en gruppe på ca. otte 2. og 3.g'ere efter et fugleskydningsarrangement i 2018 kom fulde ind på sovesalen, hvor de holdt nogle 1.g'ere fast og gav dem "lammere" og "trælår." Når nogen græd, gik de videre til den næste. Næste dag sammenlignede 1.g-eleverne blå mærker. Mærkerne sad, hvor det ikke kunne ses, når man havde tøj på.
- P. Kristoffer [REDACTED] har til styrelsen oplyst, at 2. og 3.g'erne var grove i munden og ubehagelige over for 1.g'erne. Det skete, når de kom fulde hjem fra fest, men også om dagen. 3.g'erne havde en autoritet, så ingen sagde dem imod. Ingen sagde noget til de voksne.

Skolens advokat har i det supplerende partshøringssvar af 26. september 2022 anført, at styrelsen ikke kan basere sin afgørelse på en journalistisk vinklet oplysning fra TV2-udsendelsen alene, hvorfor kun underbyggede sager bør indgå.

Styrelsen bemærker hertil, at den i vurderingen af oplysningerne har lagt vægt på oplysninger fra navngivne kilder, herunder de oplysninger, som den tidligere elev, Kristoffer [REDACTED], efterfølgende har afgivet til styrelsen. Styrelsen finder videre, at skolen ikke ses at afvise de beskrevne episoder, men derimod har oplyst, at den har kontaktet en række tidligere elever og beklaget de oplevelser, som eleverne har beskrevet i udsendelsen.

Der er også oplysninger fra den tidligere rektor, Flemming Zachariasen (2016-2019) om skolens elevkultur. Det drejer sig om følgende, som styrelsen finder at kunne lægge til grund for sin vurdering:

- Q. Flemming Zachariasen har oplyst, at elevkulturen var præget af, at hele skoleåret i 3.g er fyldt med traditioner, at de har særlige roller og privilegier, og at 3.g'ernes opførsel på den måde var kultursættende for skolen.
- R. Han har oplyst, at det var "socialt selvmord" for 1. og 2.g'ere at kritisere eller anmelde nogen i 3.g, med henvisning til den pågældende elevs efterfølgende sociale mistriivsel, der kunne få eleven til at stoppe på skolen.
- S. En episode fra april 2018, hvor nogle 3.g-elever drak sig fulde og vandaliserede en lokal bevertning for 13.000 kr., som skolen måtte betale.

Flemming Zachariasen har derudover oplyst om en episode fra vinteren 2017 ("kalenderbank"), som skolen også har oplyst, jf. pkt. B ovenfor. Flemming Zachariasen har om episoden oplyst, at 1g'ernes navne blev lagt i en hat, og når et navn blev trukket, blev den pågældende slået. Ifølge Flemming Zachariasen husker han det sådan, at de udførende elever var 2.g-elever.

Skolen har i sit høringssvar af 22. august 2022 anført, at den på alle væsentlige punkter er uenig med Flemming Zachariasens udlægning af forløbet og de omtalte forhold på skolen i perioden 2016-2019, at den tidligere bestyrelsesformand stiller sig uforstående over for oplysningerne om, at det var ”socialt selvmord” for 1. og 2.g’ere at kritisere nogen i 3.g, og at Flemming Zachariasen aldrig har nævnt en sådan kultur.

Styrelsen har i vurderingen af oplysningerne lagt vægt på, at Flemming Zachariasen har oplyst om episoder, som også fremgår af skolens egne oplysninger. Styrelsen har derudover lagt vægt på, at Flemming Zachariasen i sin egenskab af rektor har haft et indgående kendskab til skolen. Styrelsen finder derfor at kunne lægge til grund for sin vurdering, at der også i perioden 2016-2019 har været en elevkultur med mobning og voldsomme handlinger, hvor særligt 3.g’erne har været drivkraften.

Styrelsen skal hertil bemærke, at den ikke har lagt vægt på Flemming Zachariasens oplysninger om, at niveauet af vold er 10 gange så højt på Herlufsholm, som på andre skoler.

Delkonklusion

Styrelsen har i vurderingen af sagens samlede oplysninger om tidligere episoder lagt vægt på, at flere af beskrivelserne i alvor og karakter ses at have en høj grad af sammenlignelighed til de episoder, som skolen har oplyst om for skoleåret 2021/2022. Det vil sige episoder, hvor elever er blevet slået i forbindelse med fester, og hvor eleverne har mobbet, slået eller krænket hinanden indbyrdes, navnlig på skolens kostafdeling.

Styrelsen finder således, at skolens elevkultur også forud for skoleåret 2021/2022 har indebåret, at nogle elever har mobbet, ydmyget og krænket andre elever, og at der, i flere tilfælde, er tale om ældre elever over for yngre elever.

Nyere episoder

Styrelsen kan konstatere, at sagen også indeholder oplysninger om episoder i indeværende skoleår (2022/2023), som har ført til sanktionering for overtrædelse af skolens ordensregler og alkoholpolitik. Skolen har oplyst herom på mødet med styrelsen den 2. september 2022 og på tilsynsbesøget den 13. oktober 2022. Styrelsen finder derfor at kunne lægge følgende episoder til grund for sin vurdering:

- I. Skolen har oplyst om hændelser med uacceptabel elevadfærd i forbindelse med Fugleskydningsarrangementet i august 2022, hvorefter fem elever kortvarigt blev hjemsendt og fire elever modtog advarsler.
- II. Den 9. oktober 2022 har skolen sendt fem elever hjem på en tænkepause efter overtrædelse af skolens alkoholpolitik.

- III. Skolen har på tilsynsbesøget oplyst, at der har været seks henvendelser til skolens whistleblowerordning, som har omhandlet alkohol og gårdkultur, hvor skolen har sat ind med samtaler med de elever, det kunne dreje sig om.

På tilsynsbesøget den 13. oktober 2022 oplyste skolens fratrædende uddannelsesleder, Lars Erik Petersen, at han havde været ansat halvanden måned. Det var hans indtryk, at den grundlæggende kultur på skolen er god, men at der har været underlæggende subkulturer, hvor man ikke har fået taget hånd om det, der handler om adfærdsregulering. For eksempel har nogle elever taget deres opførsel fra PØ-kamp med videre i dagligdagen. Han har også oplevet til en fest, at enkelte elever satte spørgsmålstegn ved hans anvisninger, ligesom han har forklaret, at ved samtaler med nogle af kostafdelingens elever, der havde behandlet nogle dagelever dårligt, havde elever sagt, ”at det var for sjov”.

Delkonklusion

Det er på den baggrund styrelsens vurdering, at skolen også i indeværende skoleår har haft elevepisoder, der vedrører uacceptabel elevadfærd og skolens elevkultur på kostafdelingen.

Samlet konklusion vedrørende omfanget og alvoren af episoder af mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd

Det er en central del af frihed og folkestyre-kravet, at der i arbejdet med elevernes demokratiske dannelse arbejdes med forståelse for respektfulde relationer og omgangsformer og for ligeværd og ligestilling mellem mennesker, og at dette gælder hele skolens faktiske liv og virke. Det er på baggrund af sagens oplysninger samlet set styrelsens vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke har levet og ikke til fulde lever op til dette.

Det er endvidere styrelsens vurdering, at bestyrelsen og skoleledelsen slet ikke i nødvendigt omfang har sikret, at alle elever på skolen som minimum overholder almene normer for god orden og godt samvær for elever på en skole, hvor der er respektfulde relationer, hvilket skal indgå i en gymnasial institutions studie- og ordensregler.

Det er styrelsens vurdering, at de alvorlige episoder i både omfang og karakter, der har fundet sted på Herlufsholm over en årrække er helt uacceptable og er udtryk for en elevadfærd og -kultur, som ikke er forenelig med frihed og folkestyre-kravet, og viser en adfærd, hvor eleverne ikke overholder almene normer for god orden og godt samvær med respektfulde relationer. Antallet af episoder er alt for stort og efter styrelsens vurdering udtryk for en helt utilstrækkelig indsats fra bestyrelsens og skoleledelsens side for at sikre en tryk skolegang for alle elever. Episoderne er efter styrelsens vurdering udtryk for et skolemiljø, hvor skolen ikke har sikret rammer, der er med til at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt styrke og udvikle deres demokratiske

dannelse og kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Det må efter styrelsens vurdering ikke være almindeligt med så mange grove sager på en skole. Skolens henvisning til antallet af elevsager sammenholdt med skolens samlede elevtal ændrer ikke på denne vurdering.

Skolens advokat har i sit høringssvar af 22. august 2022 anført, at Herlufsholm anerkender, at der har været tale om uacceptable subkulturer, som ikke bør finde sted på nogen skole eller kostskole, og at dette tages dybt alvorligt. I skolens pædagogiske høringssvar af 22. august 2022 fremhæves det, at alle undersøgelser viser, at langt størstedelen af eleverne trives og er trygge, men at Nordic Learnings undersøgelse understøtter, at der eksisterer ”lommer” på Herlufsholm, hvor der udvises en usund og uacceptabel adfærd. Bestyrelsen har endvidere oplyst, at sagerne, som den er blevet bekendt med, tegner et alvorligt billede af et element af elevkulturen på Herlufsholm, som bestyrelsen ikke kan acceptere og vil ændre.

Det er styrelsens vurdering, at de dokumenterede sager og episoder, som i væsentlig grad omhandler tilfælde af mobning, herunder grov mobning og voldsomme handlinger, ikke kan slås hen som subkulturer blandt nogle få elever. Styrelsen finder, at episoderne afspejler elevernes indbyrdes relationer og omgangsformer, herunder det rum for positionering eleverne imellem, som skolen i sit virke har givet plads til. Det er styrelsens vurdering, at episoderne er udtryk for, at der på skolen er og i lang tid har været alvorlige udfordringer med den gensidige respekt mellem elever og for alle elever på tværs af årgange. Af den årsag er det heller ikke tilstrækkeligt, at håndtere sagerne som enkeltpisoder eller subkulturer. Det er således styrelsens vurdering, at bestyrelsen og skoleledelsen ikke på en tilstrækkelig gennemgribende måde har taget pædagogisk fat med et opgør med den usunde elevkultur, som enkeltpisoderne er udtryk for og dermed ikke sikret trygge rammer for alle skolens elever. Det er samtidig styrelsens vurdering, at skolens beskrivelse af episoderne, som ”lommer”, ”subkultur” eller ”et element af elevkulturen” er udtryk for, at skolen ikke har anerkendt omfanget og karakteren af skolens udfordringer med elevkulturen.

Det anføres i advokatens notat vedlagt skolens høringssvar af 8. marts 2023, at de 18 hændelser, som styrelsen har opgjort, ifølge advokaten kan opgøres og kvalificeres til ni hændelser. Advokaten anfører, at ni af hændelserne vedrører det samme sagskompleks om mobning af samme elev, der førte til bortvisning af fire elever. Videre er det anført, at alkoholindtag var årsagen til tre hændelser, at to hændelser var knyttet til samme ’fløjkrig’, og at to sager om hærværk ikke var rettet mod individer. Videre anføres det, at hændelserne dækker et bredt spektrum af ”alvor”.

Af advokatens notat vedlagt skolens hørings svar af 8. marts 2023 fremgår det, at advokaten har indhentet et notat af professor Nicolai J. Foss ved Copenhagen Business School, om styrelsens vurdering af elevkulturen på Herlufsholm Skole. I sidstnævnte notat anføres det bl.a., at styrelsens foreløbige vurdering er karakteriseret ved mange frihedsgrader, og at det anvendte datagrundlag er misvisende og må karakteriseres som ikke-valid. Det anføres også, at styrelsen ikke giver en klar definition af begrebet ”elevkultur”, ligesom styrelsen ikke har angivet sit sammenligningsgrundlag for at konstatere, at antallet af episoder er ”alt for stort”.

Det anføres desuden i advokatens notat, at styrelsen ikke baserer sin foreløbige vurdering på observationer fra tilsynsbesøgene den 8. december 2021, 8. juni 2022 og 13. oktober 2022, hvor styrelsens referater fra tilsynsbesøgene ikke ses at indeholde beskrivelser af en elevkultur- eller adfærd som anført af styrelsen. Derudover anføres det, at styrelsen kunne og burde have iværksat yderligere tilsynsbesøg med henblik på at afdække de faktiske omstændigheder i sagen.

Styrelsen finder ikke, at skolens hørings svar af 8. marts 2022 indeholder nye oplysninger om de hændelser, der har fundet sted på skolen over en årrække. Videre er det styrelsens vurdering, at en kategorisering af typer af episoder fra skoleåret 2021/2022 ikke ændrer på styrelsens ovenstående vurdering af omfanget og alvoren af episoderne på skolen – dette uanset om adfærden var forårsaget af alkoholpåvirkning, var rettet mod samme mobbeoffer, eller at hærværk ikke har været rettet mod individer. Styrelsen bemærker endvidere med henvisning til advokatens bemærkning om sagernes forskelligartede alvor og henvisningen til notatet af Nicolai Foss om styrelsens sammenligningsgrundlag, at det er styrelsens vurdering, at der er tale om episoder af en for styrelsens tilsyn ekstraordinær alvorlig karakter. Styrelsen finder således ikke, at skolens hørings svar, herunder advokatens notat, giver anledning til en ændret vurdering af de alvorlige hændelser, der har fundet sted på skolen i skoleåret 2021/2022, i tidligere skoleår og i indeværende skoleår. Styrelsen henviser i øvrigt til afsnit 2.1.4. for styrelsens vurdering af skolens arbejde med elevkulturen.

Styrelsen bemærker desuden, at tilsynsbesøg er ét blandt flere midler til at oplyse en sag, og ikke nødvendigvis er det rette til at afdække episoder som dem, der har fundet sted på skolen i forbindelse med skolens fester og arrangementer, herunder på kostskolens sovesale. Det er derfor styrelsens vurdering, at selvom styrelsen ikke ved sine tilsynsbesøg har konstateret episoder, hvor elever har mobbet eller på anden måde har udvist grænseoverskridende adfærd, så finder styrelsen, at sagens oplysninger om episoder på skolen over en årrække kan lægges til grund for styrelsens samlede vurdering af skolens manglende efterlevelse af frihed og folkestyre-kravet, jf. det ovenfor anførte.

2.1.2. Trivselsmålinger

Det er styrelsens vurdering, at skolens trivselsmålinger for gymnasiet, herunder de seneste trivselsmålinger fra efteråret 2021 og 2022, viser en generel god trivsel blandt skolens gymnasieelever. Det er samtidig styrelsens vurdering, at trivselsmålingerne viser, at der finder mobning af elever på stedet skolen, jf. nærmere herom nedenfor.

Skolen har i efteråret 2021 og 2022 gennemført den årlige trivselsmåling for gymnasiet, som måler trivsel på de fem indikatorer ("faglig individuel trivsel", "social trivsel", "læringsmiljø", "pres og bekymringer" samt "mobning") med tilhørende spørgsmål under hver af disse.

Den seneste trivselsmåling fra 2022 viser, at skolen generelt har forbedret sine resultater, herunder en forbedring for fire af de fem bagvedliggende spørgsmål under indikatoren for "mobning", hvor skolen dog fortsat ligger lidt under landsgennemsnittet på 4,7 sammenholdt med skolens resultat på 4,6. Der er i alt seks bagvedliggende spørgsmål, som udgør indikatoren "mobning". På spørgsmålet "I hvilket omfang har du det seneste år oplevet, at elever eller ansatte på skolen er blevet presset til at gøre ting, som de ikke havde lyst til at gøre?" har skolen rykket sig fra en negativ afvigelse på 20 procentpoint til en positiv afvigelse på 6 procentpoint i forhold til alle stx-institutioner på landsplan. På spørgsmålet "I hvilket omfang er du det seneste år blevet udsat for følgende af de andre elever eller ansatte på skolen? Blevet kaldt grimme navne, gjort nar af eller blevet drillet på en sårende måde?" har skolen fortsat en negativ afvigelse på 18 procentpoint i forhold til landsgennemsnittet for alle stx-institutioner. Det bemærkes, at den negative afvigelse alene gælder for svarmuligheden "aldrig" for de pågældende spørgsmål. Det er styrelsens vurdering, at denne svarmulighed er væsentlig at notere set i sammenligning med de fire øvrige svarmuligheder, som i højere grad er gradbøjet ud fra et subjektivt standpunkt ("meget tit", "tit", "en gang i mellem", "sjældent"). For de resterende fire spørgsmål under indikatoren "mobning" lå skolen tidligere mellem 6-13 procentpoint under landsgennemsnittet for svarmuligheden "aldrig". Det resultat er forbedret i 2022, hvor skolen nu ligger på niveau med landsgennemsnittet for to ud af fire spørgsmål, mens skolen ligger hhv. 1 og 5 procentpoint under landsgennemsnittet for de to andre.

Skolens advokat har i sit hørings svar af 22. august 2022 anført, at der ikke er et generelt problem med elevtrivslen på skolen, og at det er problematisk, at styrelsen anvender de bagvedliggende spørgsmål og data fra trivselsmålingen som dokumentation.

Det er styrelsens vurdering, at det i et tilsyn med en skoles overholdelse af frihed og folkestyre-kravet også er relevant at inddrage de bagvedliggende spørgsmål og svar fra de fem indikatorer, som kan anvendes som

et analyseredskab til både at udfolde de gennemsnitlige scorer og afvigelserne mellem institutionen og landsgennemsnittet. Det bemærkes, at de bagvedliggende svar og spørgsmål for trivselsmålingen for alle gymnasiale institutioner er offentligt tilgængelige på uddannelsesstatistik.dk (<https://uddannelsesstatistik.dk/Pages/Reports/1877.aspx>).

Skolens tidligere bestyrelse har i sin redegørelse af 25. marts 2022 forholdt sig til det bagvedliggende spørgsmål om ”at opleve andre blive presset til at gøre ting, de ikke har lyst til” og forklaret skolens resultat med de høje krav til videreuddannelse, og at kostskolens mange regler opleves som et pres. Sidstnævnte har skolen afdækket i samarbejde med elevrådet, som har taget en drøftelse med eleverne i klasserne.

Styrelsen finder ikke, at den undersøgelse, som skolen har oplyst at have igangsat sammen med elevrådet med drøftelser i klasserne, er egnet til at afdække baggrunden for svarene, da klassesdrøftelser kan være til hinder for, at elever står frem med uddybende oplysninger.

Skolens advokat har til støtte for, at der ikke er et generelt problem med elevtrivslen på skolen i sit høringssvar af 22. august 2022 også anført, at styrelsen ikke har rejst kritik af grundskolen eller af forholdene for dageleverne på skolen. Advokaten har desuden anført, at styrelsen ikke ved tidligere tilsyn i 2017, 2020 og 2021 har rejst kritik af skolens praksis, og at skolens trivselsmålinger i samme periode har ligget på samme niveau.

Styrelsen skal hertil bemærke, at styrelsens tilsyn i 2017 udsprang af skolens håndtering af en konkret elevsag. Styrelsen fandt dog anledning til at indskærpe, hvordan en skole skal håndtere mistanke om et seksuelt overgreb, herunder ved underretning af de sociale myndigheder og politiet. I forbindelse med tilsynene i 2020 og 2021, som også vedrørte elevernes trivsel, kom der ikke oplysninger frem om enkeltsager af den alvorlige karakter, som er afdækket i nærværende tilsyn. Styrelsen fandt ved afslutningen af tilsynet med elevtrivsel i 2020 dog anledning til at henstille, at skolen fortsat skulle have en opmærksomhed på at forebygge og afhjælpe mistrivsel blandt eleverne, som er særligt vigtigt på en skole med kostafdeling.

Styrelsen er enig med skolen i, at de overnævnte trivselsmålinger vedrører skolens gymnasium. Trivselsmålingerne omfatter dog både dag- og kostelever.

Uanset at trivselsmålingerne tegner et overordnet billede af generel god trivsel på skolen, er det styrelsens foreløbige vurdering, at der finder mobning af elever på sted skolen.

Styrelsen bemærker, at mobning ud fra en nutidig pædagogisk forståelse af mobning berører hele den gruppe eller elevkultur, hvori mobningen finder sted og ikke kun den eller de, som udsættes for mobning.

Styrelsen bemærker videre, at mobning er et fænomen, der opstår i utrygge fællesskaber og dermed er en kraftig indikation på, at der er noget galt med elevkulturen.

Selvom trivselsudfordringer, herunder med mobning, ikke i sig selv er en overtrædelse af frihed og folkestyre-kravet, er det på ovenstående baggrund styrelsens foreløbige vurdering, at de underliggende data i trivselsmålingen understøtter styrelsens foreløbige vurdering af, at skolens elevkultur er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet.

Skolen har i sit høringssvar af 8. marts 2023 henvist til, at trivselsmålingen 2022 viser, at der for andet år i træk er fremgang i trivslen på skolen. Det fremhæves, at Herlufsholm Skole og Gods er det gymnasium i Danmark, hvor eleverne i højest grad svarer, at de er glade for at gå i skole, og det eneste, hvor flertallet af elever svarer ”helt enig” på spørgsmålet om, hvorvidt de er glade for at gå på skolen. Det fremhæves videre, at skolen samlet ligger på niveau med eller over landsgennemsnittet på fire ud af fem trivselsindikatorer.

Det fremgår desuden af skolens høringssvar, at det eneste spørgsmål under indikatoren ”mobning”, hvor der ikke er fremgang, er hvorvidt eleverne oplever at blive kaldt grimme navne eller drillet. Det fremgår videre, at skolen har noteret sig dette i forhold til det fremadrettede arbejde med at forebygge mobning på skolen.

I advokatens notat vedlagt skolens høringssvar af 8. marts 2023 fremgår det, at advokaten har indhentet et notat fra professor i statskundskab Peter Kurrild-Klitgaard, Københavns Universitet, om styrelsens anvendelse af data fra trivselsmålingen. Heri anføres det bl.a., at det er metodisk problematisk, at styrelsen alene forholder sig til forekomsten af svaret ”aldrig” i relation til elever, der har oplevet ”mobning”, og at dette er meningsløst i forhold til at anvende besvarelsen som indikator for en bestemt kultur.

Styrelsen har noteret sig, at skolens seneste trivselsmåling viser en fremgang på alle fem trivselsindikatorer, og at skolen placerer sig på niveau eller bedre end landsgennemsnittet på fire ud af fem trivselsindikatorer, og finder det positivt, at målingen viser, at der er fremgang i trivslen på skolen, og at mange elever er glade for at gå på skolen.

Styrelsen har videre noteret sig, at skolen, trods en fremgang, fortsat ligger lidt under landsgennemsnittet på indikatoren ”mobning”, herunder at

der ikke spores en fremgang i svarene om at blive kaldt grimme navne eller drillet. Styrelsen finder det derfor positivt, at skolen har noteret sig dette i forhold til det fremadrettede arbejde med at forebygge mobning på skolen.

Til styrelsens anvendelse af svaret ”aldrig” i relation til, om eleverne har oplevet mobning bemærkes det, at det er styrelsens vurdering, at det afgørende ikke er graden af oplevelsen af, om mobning har fundet sted, men snarere om mobning overhovedet har fundet sted. Styrelsen finder derfor, at svaret er både væsentligt og relevant for skolen at forholde sig til i det videre arbejde med at forebygge mobning.

Styrelsen henviser derudover til det ovenfor anførte om vigtigheden af at forstå, at mobning berører hele den gruppe eller elevkultur, hvori mobningen finder sted og ikke kun den eller de, som udsættes for mobning.

2.1.3. Nordic Learnings undersøgelse

Det er styrelsens vurdering, at Nordic Learnings rapport understøtter styrelsens vurdering af, at der på skolen er en elevkultur, som ikke er forenelig med frihed og folkestyre-kravet.

Selvom det af undersøgelsens konklusion fremgår, at overvægten af eleverne er glade for at gå på skolen, fremhæves det samtidig som væsentligt at notere sig, at en del elever ikke deler denne oplevelse og ikke oplever hverken undervisningen eller fritiden på skolen som trygge kontekster at være i. Det fremgår videre, at en fjerdedel af eleverne i spørgeskemaerne angiver at opleve mobning en gang i mellem og nogle hyppigere, og at godt 20 pct. af drengene, som er dagelever på gymnasiet, har anført at opleve mobning eller anden form for grænseoverskridende adfærd meget tit.

Skolen har i sit høringssvar af 22. august 2022 om Nordic Learnings rapport anført, at den anerkender, at der finder mobning sted på skolen, og at trivselsarbejdet er påvirket af det paradoks, at langt hovedparten af eleverne på skolen trives godt, mens der eksisterer ”lommer”, hvor en usund og helt uacceptabel adfærd finder sted. På møde med styrelsen den 2. september 2022 har skolen i relation til rapporten bl.a. anført, at den generelle trivsel blandt eleverne er høj, om end der er enkelte udfordringer i form af en usund subkultur blandt en mindre gruppe af elever. Skolen har desuden henvist til, at rapporten definerer et kontinuum for mobning fra drillerier til vold.

Styrelsen finder, at Nordic Learnings rapport tegner et alvorligt billede af elevkulturen på skolen, som ikke kan slås hen med, at størstedelen af eleverne trives eller at nogle af tilfældene er mindre alvorlig mobning, jf. at frihed og folkestyre-kravet gælder i hele skolens virke. Styrelsen lægger vægt på, at det ikke kan betragtes som en mindre gruppe elever, når 20

pct. af drengene, som er dagelever på gymnasiet, har anført at opleve mobning eller anden form for grænseoverskridende adfærd meget tit, uanset at spørgetemaet hertil er formuleret således, at det ikke nødvendigvis er oplevelsen af selv at være blevet mobbet, der indgår i svaret, men at det også kan dreje sig om at have oplevet mobning af andre. Det viser under alle omstændigheder, at en betydelig andel af elever oplever et skolemiljø, hvor mobning finder sted. Styrelsen hæfter sig ved, at det i undersøgelsen også anføres, at mobning ser ud til at være et skoleomfattende fænomen, som bør tildeles pædagogisk opmærksomhed fremadrettet.

Rapporten beskriver en række faktorer, som besværliggør gode relationer mellem dag- og kostskolelever, fx at dagelever ikke inviteres til sociale arrangementer og, at dagelever af kosteleverne opfattes som lavere hierarkisk rangerende. Det er styrelsens vurdering, at dette element af elevkulturen ikke afspejler et ligeværdigt og respektfuldt fællesskab mellem eleverne, og at det er skolens ansvar at sikre rammerne for dette. Styrelsen anerkender, at skolen har igangsat en proces for at forbedre relationerne mellem kost- og dagelever, men finder samtidig, at denne indsats kommer alt for sent. Det er styrelsens vurdering, at det ikke er, eller ikke burde kunne være ny viden for skolens ledelse, at der består en form for hierarki mellem kost- og dagelever, som skolen har understøttet med sine traditioner og rammesætning af elevernes forhold.

Undersøgelsen peger også på, at flere elever udtrykker, at nogle af skolens elever får for lang snor i forhold til mobbende og grænseoverskridende adfærd, før de voksne på skolen skrider ind og før ledelsen sanktionerer relevant og retfærdigt. Af undersøgelsen fremgår det også, at forældre til nuværende elever på skolen har udtrykt tilsvarende kritik, og nogle forældre afholder sig fra at tage dialogen med skolen af frygt for at gøre deres barns situation værre.

Endelig peger undersøgelsen på, at en meget stor andel af elever oplever ikke at kunne komme i god dialog med deres forældre om svære ting, og det anføres i rapporten, at analysen kan være, at der på skolen er en form for kultur, hvor det er et brud på normen at sladre.

Styrelsen bemærker, at det i rapporten er anført som en begrænsning ved undersøgelsen, at den er udført på skoleniveau og gruppeniveau, idet det kan medføre, at enkeltelever, som fx oplever fysisk, psykisk eller social smerte, ikke i tilstrækkelig grad oplever at kunne udtrykke sig nuanceret og trygt i undersøgelsen. Det er styrelsens vurdering, at dette er en væsentlig begrænsning for afdækning af netop mobning, elevkultur og en evt. tavshedskultur.

Det nævnes også som en mulig begrænsning ved undersøgelsens kvalitative interviews, at deltagerne er udvalgt af skolen selv. Styrelsen er meget

enig heri. Henset til, at mange af de afdækkede alvorlige hændelser på skolen vedrører kostafdelingen, er det efter styrelsens vurdering desuden en begrænsning, at der i undersøgelsen ikke er sat særligt fokus på at undersøge elevernes forhold på kostafdelingen nærmere.

2.1.4. Skolens håndtering af elevsager og arbejde med elevkulturen

Skolen har et ansvar for at sikre en tryk skolegang og hverdag på skolen for alle elever. Det indebærer, at skolen både skal håndtere konkrete sager, hvor elever overtræder skolens studie- og ordensregler og almene normer for god orden og godt samvær og skal forebygge, at sådanne overtrædelser finder sted ved at sikre en elevadfærd og -kultur, som lever op til frihed og folkestyre-kravet.

Skolens håndtering af enkeltsager

I skolens advokats partshøringssvar af 22. august 2022 er det anført, at styrelsen konkluderer den alvorlige mistriivsel og bruddet på frihed og folkestyre-kravet på baggrund af de enkeltsager, der allerede er håndteret af skolen. Det er videre anført, at skolen anser sagerne som en række af alvorlige sager, men ikke desto mindre enkeltstående sager, der er håndteret af skolen.

Styrelsen bemærker hertil, at skolen ses at have redegjort for, hvordan den konkret har håndteret de elevsager, som den har udfoldet i skolens redegørelse af 25 marts 2022. Styrelsen finder dog, at skolen ikke i alle tilfælde har overholdt bekendtgørelse nr. 1338 af 9. december 2019 om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser. Styrelsen konstaterede således i sin afgørelse om hjemvisning af fire elevsager af 10. februar 2022, at alle skolens sager bar præg af væsentlige sagsbehandlingsmæssige mangler, herunder forvaltningsretlige regler efter bekendtgørelsens § 8, nr. 1, 1. pkt. og inddragelse af forældremyndighedens indehaver efter bekendtgørelsens § 8, nr. 1, 2. pkt.

Styrelsen finder videre, at tilsynssagen også indeholder oplysninger om elevsager eller episoder, hvor skolen efter det oplyste ikke har håndteret sagerne ensartet og konsekvent, eller hvor skolen ikke har fulgt tilstrækkeligt op på episoder med mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd, og de afledte konsekvenser for elevernes trivsel.

Styrelsen har her lagt vægt på oplysningerne fra den tidligere elev, Peter, der af personalet blev bedt om at overveje, om ikke han kunne tilgive 3.g'eren, der havde slået ham hårdt i baghovedet, så han blødte. Han anmeldte det ikke til politiet, da han ikke kunne overskue konsekvenserne af at have anmeldt en 3.g'er. Styrelsen har videre lagt vægt på oplysningerne i advokatundersøgelsen om elevsag nr. 24, [REDACTED]

■. Styrelsen har også lagt vægt på oplysningerne i Nordic Learnings undersøgelse om, at elever og forældre i spørgeskemabesvarelsen har givet udtryk for, at nogle elever får for lang snor i forhold til mobning og grænseoverskridende adfærd, før ledelsen sanktionerer relevant og retfærdigt. Endelig har styrelsen vægtet, at de klagesager, som styrelsen modtog i januar og maj 2022 indeholder oplysninger om flere sammenlignelige episoder, blandt en større gruppe af elever på kostskolen, som førte til bortvisning af fire elever.

Det er på den baggrund styrelsens vurdering, at skolen ikke i alle tilfælde og over for alle elever sikrer, at ensartede overtrædelser håndteres og sanktioneres i henhold til skolens studie- og ordensregler, og at skolen over for alle elever håndhæver kravet om at overholde almene normer for god orden og godt samvær for elever på en institution, hvor der er respektfulde relationer.

Styrelsen bemærker i den forbindelse, at skolens reaktioner på elevernes overholdelse af almene normer for god orden og godt samvær også har en væsentlig betydning for de elever, det er gået ud over og de øvrige elever, der er vidne hertil. Det er pædagogisk afgørende vigtigt for elevernes tillid til de voksne og dermed deres trivsel, at de oplever, at grænseoverskridende adfærd bliver set og håndteret af skolen.

Særligt om skolens håndtering af en mulig seksuel krænkelse i august 2021

Skolen har i sin redegørelse af 25. marts 2022 og uddybende i redegørelse af 16. juni 2022 oplyst, at der den 28. august 2021 har været en episode mellem to 2.g-elever på en elevgård, der havde en forskellig opfattelse af et seksuelt forløb. Styrelsen kan ikke efter det oplyste vurdere – og anser det heller ikke som sin opgave at vurdere – om der har fundet et seksuelt overgreb sted. Styrelsen finder derimod ud fra skolens oplysninger at kunne lægge til grund, at den ene elev har oplevet at have været udsat for et seksuelt overgreb.

Styrelsen bemærker, at der i konflikter som denne kan være en vis tvivl og usikkerhed om det hændte, ligesom eleverne kan have en forskellig opfattelse af, hvad der er foregået. Af den årsag er det efter styrelsens opfattelse særligt vigtigt at få inddraget de relevante fagpersoner og myndigheder hurtigst muligt, dvs. sørge for en lægeundersøgelse af den forurettede og anmelde forholdet til politiet, som herved kan være med til at vurdere, hvad der videre skal ske. I en sådan sag må skolen tage højde for, at den som har oplevet et overgreb, er i en særlig sårbar situation, hvor det kan være svært at tage beslutning om, hvad der skal ske og om anmeldelse.

Styrelsen finder, at det forhold, at skolen har håndteret det lægefaglige internt ved skolens egen sygeplejerske kan være uhensigtsmæssigt, da det

indebærer en risiko for, at skolen lukker sig om sig selv. Styrelsen har tidligere i forbindelse med tilsynssagen i 2016/2017 om et muligt seksuelt overgreb gjort skolen opmærksom herpå.

Skolen har ikke en pligt til at foretage politianmeldelse, men har ret hertil og udgangspunktet må ved potentielt alvorlige lovovertrædelser være, at der bør ske politianmeldelse med mindre konkrete omstændigheder taler imod. Styrelsen anerkender samtidigt, at det er dilemmafyldt, når en elev over 18 år ikke selv vil anmelde forholdet.

Styrelsen har noteret sig, at skolen i sine seneste retningslinjer vedrørende politianmeldelse af mulige strafbare forhold fra maj 2022 har anført, at alle tilfælde af voldtægt skal anmeldes til politiet.

Styrelsen opfordrede i sin fornyede partshøring af 18. januar 2023 skolen til at gennemgå sin praksis og sikre, at de retningslinjer, den fastlægger herfor er tilgængelig for personale, elever og lærere, og at skolen følger de fastsatte retningslinjer.

Det fremgår af skolens høringssvar af 8. marts 2023, inkl. bilag D, at skolen i samarbejde med interesseorganisationer (inkl. Danmarks Private Skoler og Danske Gymnasier) har udarbejdet en ny politik og procedure i forbindelse med alvorlige hændelser og alvorlig uønsket adfærd. Styrelsen henviser til vurderingen i afsnit 2.3. om påbud E nedenfor.

Særligt om skolens håndtering af voldtægtssagen i februar 2022

Det fremgår af sagens oplysninger, at der den 5. februar 2022 har været en episode vedrørende en seksuel krænkelse mellem to elever [REDACTED] på skolens kostafdeling, hvor den ene elev efterfølgende [REDACTED] er blevet dømt for voldtægt. Dommen er anket til landsretten.

Skolen har oplyst, at den hjalp den forurettede med at anmelde forholdet til politiet, at det blev besluttet at flytte den nu dømte elev til en anden sovesal, mens sagen pågik, og at skolen var i dialog med eleverne og forældrene om en løsning for undervisningen resten af skoleåret. Skolen har den 24. maj 2022 supplerende oplyst, at den dømte elev har forladt skolen, men følger undervisningen.

Styrelsen finder det pædagogisk u hensigtsmæssigt, at en elev, som først er sigtet og siden dømt for voldtægt af [REDACTED], kan fortsætte på skolen, selvom eleven skulle bo på en anden sovesal end den forurettede. Først ved dommen [REDACTED] blev den dømte elev hentet hjem, men fulgte fortsat skolens undervisning.

Skolens advokat har i høringssvaret af 22. august 2022 oplyst, at eleven ikke har været på skolen siden dommen, at klasselæreren [REDACTED] konkret vurderede, at klassen kunne fungere, herunder for de to

omhandlede elever, og at undervisningen i vid udstrækning foregik online i denne periode. Skolens advokat har anført, at det strafferetlige princip om, at tvivlen skal komme en tiltalt til gode, også må gælde i sager som den omhandlede, naturligvis med fornøden hensyntagen til et muligt offer.

Styrelsen finder ikke, at advokatens bemærkninger ændrer på styrelsens vurdering af, at dette ikke var en pædagogisk hensigtsmæssig løsning. Uanset princippet om, at tvivlen skal komme en tiltalt til gode, skal en skole, der har det pædagogiske ansvar for eleverne, sikre løsninger, som er pædagogisk hensigtsmæssige for alle elever. Det er styrelsens vurdering, at en elev, som på daværende tidspunkt over for skolen oplyste at have oplevet et seksuelt overgreb, ikke skal tåle, at den anden elev fortsat går på skolen, uanset om en del af undervisningen er foregået online. Her tilsiger et pædagogisk hensyn, at der skulle være fundet en anden løsning.

Skolens arbejde med elevkulturen

Det er styrelsens vurdering, at skolen ikke har gjort tilstrækkeligt for at sikre et skolemiljø med respektfulde relationer og ligeværdighed eleverne i mellem og dermed sikre en elevkultur, der lever op til frihed og folkestyre-kravet, hvor eleverne forberedes til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt styrker og udvikler deres demokratiske dannelse og kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Styrelsen finder alvoren heri understreget af, at langt størstedelen af de nævnte episoder involverer elever tilknyttet skolens kostafdeling, som styrelsen tidligere har rettet skolens opmærksomhed på. I forbindelse med det tematiske tilsyn med kombinerede institutioner med kostafdeling i 2020 henstillede styrelsen således, at skolen fortsat skulle have en opmærksomhed på at forebygge og afhjælpe mistrivsel blandt eleverne, da det er særligt vigtigt på en institution med kostafdeling, henset til at eleverne bor på skolen og sjældnere ser deres familie, og generelt ikke har samme frirum som andre børn og unge uden for skolen. Styrelsen må imidlertid konstatere, at skolen ikke hidtil har gjort tilstrækkeligt for at gøre op med elevkulturen på kostafdelingen og dermed understøtte elevtrivsel på skolen.

Styrelsen anerkender, at skolens oplysninger om iværksatte og planlagte trivselstiltag isoleret set er positive. Det gælder bl.a. skolens arbejde med en trivselsstrategi, nedsættelse af et trivselsudvalg, mentorordning, trivselsambassadører, forankring af arbejdet på flere niveauer på skolen og retningslinjer for videregivelse af information. Styrelsen bemærker, at disse initiativer også lå til grund for styrelsens beslutning om at afslutte sit tilsyn med skolen i 2020, ligesom de lå til grund for, at styrelsen ikke tog yderligere tilsynskridt efter den opfølgende dialog i 2021.

Det er imidlertid styrelsens vurdering, at sagens oplysninger om episoder vedrørende mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd i både omfang og karakter klart viser, at skolens hidtidige trivselsinitiativer har været helt utilstrækkelige til i praksis at sikre et skolemiljø med trygge rammer for alle elever, som understøtter respektfulde relationer og god elevtrivsel. Dette særligt i lyset af, at ledelsen allerede i skoleåret 2020 ses at have en erkendelse af, at skolen oplever gentagne adfærdsforstyrrelser på kostskolen, og at den samtidig konstaterer, at blot nogle få elevers adfærd kan skabe mistrivsel for de mange i fællesskabet.

Det er videre styrelsens vurdering, at den gentagne uacceptable adfærd på særligt skolens kostafdeling bliver styrende for en elevkultur, hvor (nogle og ofte yngre) elever indordner sig andre elevers normer og omgangsformer, som herved bliver rammesættende for skolemiljøet. Samtidig påvirker skolens manglende konsekvente indgriben og manglende håndtering af de bagvedliggende årsager elevernes forståelse af, hvilke normer der er gældende for elevernes indbyrdes adfærd og omgangsformer, ligesom skolen ikke i tilstrækkelig grad får sikret et miljø, hvor eleverne er trygge ved at gå til ledelsen.

Styrelsen har lagt vægt på, at elevklagerne, som styrelsen modtog i januar og maj 2022, beskriver flere episoder, hvor ældre elever har været voldsomme overfor yngre elever. Styrelsen har videre lagt vægt på oplysningerne fra den tidligere elev, Kristoffer [REDACTED] der har oplyst, at ingen elever sagde noget til sovesalslærerne eller andre voksne efter episoden i forbindelse med Fugleskydning i 2018, hvor en gruppe af 2.g og 3.g-elever slog flere 1.g-elever. Styrelsen har også lagt vægt oplysningerne fra den tidligere rektor, Flemming Zachariasen, om at han oplevede 3.g'ernes opførsel med afsæt i deres særlige roller og privilegier var kultursættende for skolen, og at det ville være "socialt selvmord" at kritisere nogen i 3.g. Styrelsen har videre lagt vægt på Nordic Learnings undersøgelse, der bl.a. finder, at elevernes manglende oplevelse af at kunne tale med forældre om det, der ikke går godt og bekymrer dem, kan være et udtryk for, at der på skolen er en form for kultur, hvor det er et brud på normen at sladre. Videre angiver nogle forældre, at de afholder sig fra at tage dialogen med skolen af frygt for at gøre deres barns situation værre. Styrelsen har videre lagt vægt på advokatundersøgelsen af 31. oktober 2022 og oplysninger i elevsag nr. 24 om, [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
Elevsag nr. 25 nævner videre, [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Det er styrelsens vurdering, at ledelsens manglende håndtering af elevkulturen, og i nogle tilfælde manglende konsekvente håndhævelse af studie- og ordensreglerne over for samtlige elever og til en vis grad 3.g'ernes privilegier giver plads til et elevhierarki, der bliver rammesættende for en elevadfærd og -kultur på særligt kostafdelingen, der ikke er forenelig med frihed og folkestyre-kravet, og som samtidig får indflydelse på det samlede skolemiljø på tværs af kost- og dagelever. Det er således styrelsens vurdering, at skolen ikke har sikret, at de iværksatte tiltag står mål med de udbredte problematikker, der er set på skolen, herunder i tilstrækkelig grad har sikret et miljø, hvor eleverne er trygge ved at gå til ledelsen. Dette særligt på baggrund af sagens oplysninger om en elevkultur, der i nogen grad bærer præg af en tavshedskultur blandt skolens kostelever, hvor elever affinder sig med eller ikke tør opsøge de voksne for at få hjælp af frygt for, hvilke sociale konsekvenser det kan få at sige fra.

Skolen har løbende i tilsynet oplyst om initiativer og indsatser vedrørende elevernes trivsel, bl.a. ved den daværende bestyrelses pressemeddelelse som opfølgning på TV2-udsendelsen. Her oplyste bestyrelsen, at den øjeblikkeligt ville igangsætte en handlingsplan for at gøre grundlæggende op med alle forhold på skolen, der kan have været med til at skabe den usunde kultur. Bestyrelsen oplyste videre om afskedigelse af den daværende rektor, iværksættelse af en uvildig advokatundersøgelse, afskaffelse af præfektordningen, ændring af sovesalsordningen, så alle elever kan sove på eget værelse, udvidelse af ledelsen med en trivselsmedarbejder, etablering af en whistleblowerordning, afskaffelse af PØ-kamp, og den iværksatte trivselsundersøgelse af Nordic Learning. Skolen har i sit partshøringsvar af 22. august 2022 og i forbindelse med styrelsens tilsynsbesøg den 13. oktober 2022 endvidere oplyst, at skolen, med henblik på at skabe yderligere voksenkontakt for eleverne, pr. 1. august 2022 har ansat en kostskolepædagog, pr. 1. januar 2023 har ansat en trivselsleder og har afsat ressourcer til yderligere en kostskolepædagog og to yderligere årsværk til sovesalslærerne.

Skolens oplysninger om disse yderligere tiltag finder styrelsen tilsvarende isoleret set positive. Der bliver her i nogen grad grebet fat om de problemstillinger, som efter styrelsens opfattelse er helt centrale – nemlig spørgsmålene omkring ledelse, adgang til ansvarlige voksne og skolens traditioner.

Styrelsen er imidlertid ikke betrygget i, at skolens planlagte tiltag i tilstrækkelig grad vil sikre en mærkbar forandring tæt på den enkelte elev. Styrelsen er heller ikke betrygget i, at tiltagene i sig selv er tilstrækkelige til at sikre den fremadrettede elevtrivsel på skolen, men kræver en højere grad af anerkendelse hos ledelsen og bestyrelsen af problemets omfang og karakter. Styrelsen finder således, at der er behov for mere grundlæggende at sikre en forsvarlig og tilstrækkelig ledelse af skolens

kostafdeling, herunder sikre at kostafdelingen ledes efter værdier, der understøtter elevtrivslen blandt alle elever. Styrelsen bemærker i den forbindelse, at det vil være nødvendigt, at skolen i sit videre arbejde sikrer, at eleverne får bedre adgang til ansvarlige voksne, der kan forebygge og håndtere trivselsudfordringer.

Styrelsen finder endelig, at skolens konkrete trivselstiltag kommer meget sent i et forløb, hvor der tydeligt har været en udfordring med elevtrivslen over længere tid, og som ledelsen har været opmærksom på over en længere årrække.

Styrelsen har noteret sig, at advokaten i sit notat vedlagt skolens høringsvar af 8. marts 2023 til støtte for, at skolen efterlever og har efterlevet frihed og folkestyre-kravet, har henvist til styrelsens konklusioner i forbindelse med tidligere tilsyn med Herlufsholm.

Det anføres i notatet, at styrelsen i forbindelse med tilsynet i 2020 med kombinerede institutioner med kostafdelinger konstaterede, at skolen levede op til frihed og folkestyre-kravet. Videre henvises der til styrelsens opfølgning på tilsynet i 2021, hvor styrelsen lagde vægt på, at skolen havde redegjort fyldestgørende for iværksatte initiativer og indsatser for elevernes trivsel. Det anføres videre, at styrelsen gentog denne positive vurdering i styrelsens orientering af styrelsesdirektøren af 24. november 2021 om de forhold, der lå til grund for styrelsens afslutning af tilsynet i 2021.

Styrelsen bemærker, som anført ovenfor, at styrelsen i forbindelse med afslutningen af det tematiske tilsyn i 2020 på baggrund af de på daværende tidspunkt for styrelsen foreliggende oplysninger fandt anledning til at henstille, at skolen fortsat skulle have en opmærksomhed på at forebygge og afhjælpe mistrivsel blandt eleverne, da det er særligt vigtigt på en institution med kostafdeling. Styrelsen konstaterede også, at skolen på daværende tidspunkt ikke havde gjort tilstrækkeligt for at gøre op med elevkulturen på kostafdelingen og dermed understøtte elevtrivslen på skolen.

Hertil kommer, at styrelsen ikke i forbindelse med styrelsens tilsyn i 2020 og opfølgningen i 2021, som også havde fokus på bl.a. elevrelationer og omgangsformer samt elevernes trivsel, var gjort bekendt med omfanget og karakteren af de elevsager, som siden er afdækket i nærværende tilsyn. Disse sager blev styrelsen først nærmere bekendt med i forbindelse med elevklagesagerne i januar 2022 og i skolens efterfølgende redegørelser af 25. marts og 3. maj 2022. Som styrelsen tidligere har anført, ville det have været yderst relevant, at skolen allerede i forbindelse med de tidligere tilsyn havde oplyst styrelsen herom, ligesom skolen burde have tegnet et mere nuanceret billede af elevtrivslen på skolen.

Styrelsen henviser i øvrigt til vurderingen ovenfor, hvoraf det fremgår, at styrelsen anerkender, at skolens oplysninger om de iværksatte og planlagte trivselstiltag isoleret set er positive, men at de ikke har været tilstrækkelige.

Særligt om organisering af skolens ledelse

Herlufsholm Skole og Gods er omfattet af et særligt institutionsretligt grundlag, jf. § 33 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 5, stk. 11. Det betyder, at skolen ikke er omfattet af krav om at være en selvejende institution, men derimod fra gammel tid er organiseret som en fond, hvis styrelsesmæssige forhold er fastsat i en fundats (vedtægt). Det betyder ligeledes, at lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens regler om inhabilitet ikke gælder for skolen.

Men frihed og folkestyre-kravet i § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og i fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., gælder for skolen. Frihed og folkestyre-kravet gælder for skolens samlede virke og har bl.a. til formål at forberede elevernes demokratiske dannelse.

Forberedelsen af eleverne hertil indebærer, at skolen ikke blot underviser eleverne i demokratisk dannelse, men også i sit øvrige virke påvirker eleverne i den retning. Det betyder efter styrelsens opfattelse, at skolen i hele sin ageren skal handle inden for almindelige demokratiske principper om bl.a. saglighed, ligebehandling og proportionalitet. Det omfatter en forpligtelse til at sikre åbenhed og eventuelt inddragelse af relevante myndigheder med henblik på at sikre, at skolen ikke lukker sig om sig selv.

Skolens bestyrelse er ansvarlig for skolens drift over for undervisningsministeren, jf. § 4, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 5, stk. 7, 1. pkt.

Af skolens fundats fremgår bl.a., at skolens bestyrelse består af syv medlemmer, herunder bestyrelsesformanden ("forstanderen"), to forældrevalgte medlemmer samt fire øvrige bestyrelsesmedlemmer. De forældrevalgte bestyrelsesmedlemmer vælges for et år ad gangen. De fire øvrige bestyrelsesmedlemmer vælges for fire år ad gangen. Af de fire skal to af dem være tidligere elever på skolen ("gammelherlovianere"). De tidligere elever "bør have en fremtrædende placering i samfundet og vælges af bestyrelsen efter forudgående drøftelse med Herlovianersamfundets bestyrelse". Bestyrelsesformanden indsættes i og fritages fra hvervet af Dronningen efter bestyrelsens indstilling til Undervisningsministeriet. Bestyrelsesformanden skal "fortrinsvis" være "gammelherlovianer". Bestyrelsesformandens funktionsperiode er fire år.

Fundatsen indebærer, at bestyrelsen i vid udstrækning er selvsupplerende.

Skolens rektor ansættes af bestyrelsen og forestår under ansvar for bestyrelsen den daglige ledelse af skolen.

Styrelsen bemærker, at det er inden for gældende regler – og i øvrigt ikke usædvanligt – at en bestyrelse på et privat gymnasium eller en fri- og privatskole sammensættes efter udpegning og i et vist omfang er selvsupplerende.

Styrelsen har i forbindelse med sin partshøring af 24. juni 2022 bemærket, at en sådan organisering af ledelsen på en skole indebærer en vis risiko for, at en skole kan lukke sig om sig selv, og bestyrelsen derfor må have en særlig opmærksomhed rettet mod at imødegå dette.

Styrelsen har i forbindelse med sin partshøring af 24. juni 2022 endvidere bemærket, at der med bestyrelsens sammensætning, jf. fundatsen, med mange forgreninger til herlovianersamfundet, kan rejses generel tvivl om incitamentsstrukturen for bestyrelsens beslutninger vedrørende skolen, og at der ofte vil være tilfælde, hvor et eller flere af bestyrelsesmedlemmerne må vige fra at deltage i beslutninger på grund af interessekonflikter, og at bestyrelsen bør genoverveje grundlæggende konstruktioner omkring skolens ledelse, herunder de strukturer, som er egnede til at vække tvivl om bestyrelsens habilitet.

Skolen har i sine høringssvar af 22. august 2022 anført, at den ikke kan genkende det billede som tidligere rektor Flemming Zachariassen har tegnet, hvorefter han oplevede, at skolens bestyrelse lagde et pres på ham som rektor ved behandling af nogle elevsager om overtrædelse af skolens ordensregler.

Skolen har videre anført, at den ikke er enig i kritikken om, at bestyrelsen problematisk skulle være involveret i enkeltsager, eller at der skulle være et utilbørligt overlap mellem forældrekræds og bestyrelsens netværk på en sådan måde, at bestyrelsens habilitet har været under pres. Skolen har afvist, at usaglige hensyn og interesser har haft betydning ved bestyrelsens stillingtagen ved enkeltsager eller i det hele taget.

Endelig har skolen i sine høringssvar af 22. august 2022 anført, at den nye bestyrelse vil sikre en struktur, der klart og utvetydigt kan skabe rammerne om dagskole og kostskole, herunder efterlevelsen af fundatsen som skolens grundlag, samt sikre rolle og ansvarsfordelingen i forhold til rektoratet.

Styrelsen har i lyset af skolens bemærkninger – og det forhold, at de eksempler, som Flemming Zachariassen har givet om samarbejdet med bestyrelsen om elevsager, ligger en del år tilbage i tid – besluttet ikke at lade det indgå i styrelsens aktuelle vurdering af skolens forhold.

I advokatens notat vedlagt skolens høringssvar af 8. marts 2023 anføres det, at styrelsen kritiserer skolen for at ”lukke sig om sig selv”, hvilket advokaten ikke finder tegn på. Som eksempel herpå fremhæves den alvorlige sag om mobning fra december 2021, som foranledigede, at rektor udsendte et brev i december 2021 til elever, forældre og medarbejdere om skolens skærpede fokus på trivsel og dannelse, samt ansvar for at reagere på negativ adfærd.

Det fremgår videre af advokatens notat, at skolen har noteret sig, at den kunne have gjort mere for på et tidligere tidspunkt at orientere styrelsen om de tiltag, skolen iværksatte efter mobbesagen i december 2021. Advokaten henviser i den forbindelse til et vedlagt notat (bilag 2). Det fremgår, at notatet har til formål at redegøre nærmere for skolens iværksatte tiltag efter mobbesagen i december 2021, også i lyset af at dette forløb har betydning for styrelsens vurdering af den igangværende tilsynssag, herunder vurderingen af, om den tidligere bestyrelse varetog sine opgaver korrekt og tilstrækkeligt. Bilag 2 beskriver, hvilke trivselstiltag skolen havde iværksat i skoleåret 2021, hvornår skolen blev forevist snapchat-videoer af mobning fra efteråret 2021, hvornår og hvordan skolen orienterede forældre, ansatte og bestyrelsen, herunder at skolen iværksatte en ekstern trivselsundersøgelse ved Nordic Learning og senere en uvildig advokatundersøgelse. Det fremgår også, at der var en bred forståelse i bestyrelsen af, at situationen var alvorlig, og at de allerede iværksatte tiltag fra 2019 måske ikke var tilstrækkelige. Det fremgår videre, at skoleledelsen orienterede trivselsudvalget om, at der fortsat kunne være underliggende kulturer og krænkende adfærd og muligvis en accept heraf hos enkelte elever og forældre, samt behovet for en ekstern undersøgelse af, hvordan skolen drives med henblik på en afdækning af et muligt strukturelt problem.

Styrelsen bemærker, at den ikke i sin foreløbige vurdering har udtalt en kritik af skolen, som anført i notatet. Styrelsen har alene anført, at skolens organisering af ledelsen indebærer en vis risiko for, at en skole kan lukke sig om sig selv, og bestyrelsen derfor må have en særlig opmærksomhed rettet mod at imødegå dette. Styrelsen har derudover gjort opmærksom på, at det forhold, at skolen, i en sag om mulig seksuel krænkelse, har håndteret det lægefaglige internt ved skolens egen sygeplejerske, kan være u hensigtsmæssigt, da det indebærer en risiko for, at skolen lukker sig om sig selv, jf. styrelsens vurderinger ovenfor.

Styrelsen har derudover noteret sig, at der henvises til den tidligere rektors orienteringsbrev fra december 2021, som også var vedlagt skolens

redegørelse af 25. marts 2022, som eksempel på, at skolen åbent orienterede elever, forældre og medarbejdere. Styrelsen bemærker i den forbindelse, at den finder det positivt, at skolen er opmærksom på dialogen med elever og forældre i skolens arbejde med trivsel og tilfælde af negativ eller uacceptabel adfærd.

Styrelsen bemærker videre, at det vedlagte notat (bilag 2) sammenfatter oplysninger, som også indgår i skolens mundtlige og skriftlige redegørelser over for styrelsen, og som derfor er inddraget i styrelsens samlede vurdering af sagens oplysninger.

I forhold til styrelsens kritik af den tidligere bestyrelse henviser styrelsen til afsnit 2.2. nedenfor.

2.2. Kritik af skolens tidligere bestyrelse

Skolens bestyrelse har ansvaret for den overordnede ledelse, jf. § 4 i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 5, stk. 7. Skolens manglende overholdelse af frihed og folkestyre-kravet har skolens bestyrelse således ansvaret for.

Styrelsen anerkender, at skolen under den tidligere bestyrelse har igangsat en række tiltag, jf. afsnit 2.1.4. ovenfor, som styrelsen isoleret set finder positive. Styrelsen finder dog, at skolens konkrete trivselstiltag har været utilstrækkelige, ligesom de er kommet meget sent i et forløb, hvor der tydeligt over længere tid har været udfordringer med en elevadfærd og -kultur, som er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet.

Styrelsen finder på baggrund af sagens oplysninger, at skolens ledelse over en årrække har været opmærksom på udfordringer med elevadfærd og -kulturen på særligt kostskolegårde, herunder den betydning det har haft for det samlede fællesskab. Skolen har anført, at bestyrelsen ikke har haft kendskab til alle de nævnte episoder i TV2-udsendelsen. Det fremgår dog af sagen, at bestyrelsen har haft kendskab til flere alvorlige elevsager, hvor skolen har sanktioneret elever for overtrædelse af studie- og ordensreglerne både i skoleåret 2021/2022 og også i tidligere skoleår. Uanset bestyrelsens kendskab til episoderne har bestyrelsen et ansvar for skolens elever. Det er derfor styrelsens opfattelse, at bestyrelsen – i det omfang den ikke havde kendskab – burde have skaffet sig et nærmere kendskab til forholdene blandt eleverne med henblik på at kunne understøtte skolens ledelse i håndteringen heraf.

Det er på den baggrund styrelsens vurdering, at den tidligere bestyrelse ikke i tilstrækkelig grad har anerkendt omfanget af skolens udfordringer med elevadfærd og -kulturen, herunder sikret at skolens iværksatte tiltag har været tilstrækkelige for at imødegå dette og for at sikre en mærkbar forandring tæt på den enkelte elev.

Styrelsen finder endvidere, at skolens manglende konsekvente indgriben over for samtlige elever og manglende håndtering af de bagvedliggende årsager har påvirket elevernes forståelse af, hvilke normer der er gældende for elevernes indbyrdes adfærd og omgangsformer.

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det samlet set styrelsens vurdering, at skolens tidligere bestyrelse ikke på fyldestgørende vis har varetaget det betroede hverv, bestyrelsens medlemmer har i kraft af deres stilling på skolen. Det er derfor styrelsens vurdering, at der er grundlag for at fremsætte alvorlig kritik af skolens tidligere bestyrelse.

I notatet vedlagt skolens høringssvar af 8. marts 2023 har advokaten anført, at der ikke er grundlag for at rette kritik af hverken bestyrelsen eller skolens ledelse med henvisning til, at den daglige ledelse har håndteret enkeltepisoder og iværksat mere generelle tiltag til at ændre eventuelle uhensigtsmæssigheder i opførelse og kultur.

Videre anføres det, at der ikke har foreligget ”burde-viden”, som har givet ledelsen eller bestyrelsen en egentlig handlepligt, der ikke er efterlevet. Det anføres desuden, at de bestyrelses- og skoleledelsesreferater og nyhedsbreve mv., som styrelsen har modtaget, illustrerer skolens arbejde for elevinddragelse, orientering på tværs af organisationen og af elever og forældre. Endelig anføres det, at forløbet med mobbesagen fra 2021 viser en skole, der har og har haft vilje og evne til at gennemføre de vel mest gennemgribende ændringer i Herlufsholms historie og draget alvorlige konsekvenser for at sikre trivslen for skolens elever, hvilket er sket i fuld åbenhed.

Styrelsen bemærker, at den har modtaget bestyrelses- og skoleledelsesreferater for skoleåret 2021/2022. Styrelsen kan tilslutte sig, at indholdet af referaterne ikke i detaljeret grad er gengivet i styrelsens sagsfremstilling, jf. bilag 2. Det er samtidig styrelsens vurdering, at referaternes overordnede karakter ikke har bidraget med væsentlige nye oplysninger, som styrelsen ikke allerede har modtaget ved skolens indsendte redegørelser.

Styrelsen finder i øvrigt ikke, at skolens høringssvar med tilhørende bilag indeholder nye oplysninger om skolens tidligere bestyrelse, som styrelsen ikke allerede er bekendt med gennem skolens redegørelser og tidligere indsendte høringssvar, og fastholder derfor sin kritik af den tidligere bestyrelse, jf. ovenfor.

Særligt om oplysningspligten

Det var ved styrelsens partshøring af skolen den 24. juni 2022 styrelsens vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke havde overholdt sin oplysningspligt, hvorefter en skole i en aktuel tilsynssag har pligt til at give styrelsen oplysning om alle relevante forhold af betydning for tilsynet.

Styrelsen lagde vægt på, at skolen i tilsynet med bl.a. elevrelationer og omgangsformer samt elevernes trivsel i 2020 burde have oplyst om omfanget og karakteren af elevsager, som skolen var bekendt med på daværende tidspunkt, at skolen ved tilsynsbesøget den 8. december 2021 burde have oplyst nærmere om de på daværende tidspunkt aktuelle elevsager og på baggrund af disse have tegnet et mere nuanceret billede af trivslen på skolen, og at skolen først i forbindelse med redegørelserne af 25. marts og 3. maj 2022 orienterede styrelsen om omfanget og karakteren af skolens registrerede elevsager og om brud på skolens ordensregler, som havde ført til sanktioner.

Skolen har i sine høringssvar af 22. august 2022 anført, at styrelsen ikke ved de tidligere tilsyn har bedt om oplysninger om skolens konkrete elevsager, og at styrelsen ved tilsynsbesøget den 8. december 2021 blev oplyst om de fire bortvisningssager, der var under behandling på daværende tidspunkt. Skolen har videre anført, at daværende rektor Mikkel Kjellberg specifikt spurgte, om styrelsen ville have yderligere oplysninger om de konkrete sager, hvilket blev afvist.

Det er på ovennævnte baggrund styrelsens vurdering, at der ikke er grundlag for at fastslå, at skolen har overtrådt sin oplysningspligt i tilsynssagen.

Det bemærkes, at det fortsat er styrelsens vurdering, at det ville have været yderst relevant, at skolen allerede i forbindelse styrelsens tilsyn i 2020, hvor tilsynet havde fokus på bl.a. elevrelationer og omgangsformer samt elevernes trivsel, havde oplyst om omfanget og karakteren af elevsager, som skolen var bekendt med på daværende tidspunkt. Tilsvarende burde skolen i lyset af enkeltsagerne have tegnet et mere nuanceret billede af elevtrivslen på skolen ved tilsynsbesøget den 8. december 2021.

2.3. Styrelsens udstedte påbud

Styrelsens påbud skal sikre, at Herlufsholm Skole og Gods efterlever frihed og folkestyre-kravet i § 1 a i lov om private institutionerne for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt.

I skolens høringssvar af 8. marts 2023 har skolen grundigt redegjort for en lang række af initiativer, som skolen har taget eller vil tage som følge af styrelsens varslede påbud i sin fornyede partshøring af 18. januar 2023. Skolens høringssvar er vedlagt et bilag A, som indeholder en uddybning af indsatserne i skolens handlingsplan med en skematisk angivelse af status, milepæle, succeskriterier og placering af ansvar i forhold til hver indsats.

Styrelsen kvitterer positivt for denne uddybning af handlingsplanen, og har på den baggrund foretaget en justering i sin foreløbige vurdering og tidligere varslede påbud. Styrelsen finder imidlertid, at mange af de

beskrevne indsatser fortsat er på et tidligt udviklingsstadiet, og at den endelige implementering stadig udestår.

Nedenfor fremgår en beskrivelse af de oplysninger, som er grundlaget for styrelsens påbud. Styrelsen har under de enkelte påbud A-E forholdt sig til skolens bemærkninger i sit høringssvar.

Påbud A vedr. trygge rammer i skolen

Styrelsen finder, at skolens oplysninger i høringssvaret af 22. august 2022 om, at traditioner såsom præfektordning, PØ-kamp og Børkamp alle er afskaffet på skolen, er positive tiltag, som styrelsen tager til efterretning. Styrelsen har noteret sig, at det af skolens ”Handlingsplan for øget trivsel og skoleudvikling” ligeledes fremgår, at der på skolen er igangsat initiativer ift. at gentænke traditionerne på Herlufsholm. Styrelsen bemærker, at det er vigtigt, at skolen i dette arbejde fortsat sikrer, at der ikke forekommer eller reetableres traditioner og aktiviteter, der giver elever i 3.g særlige privilegier på bekostning af andre elever på skolen.

Det fremgår, af skolens høringssvar af 8. marts 2023, at skolen har fundet anledning til at revurdere skolens reglement for elevernes skolebeklædning i hverdagen og ved de fleste festlige lejligheder på skolen. Det fremgår endvidere, at skolen har besluttet at udfase markører, der signalerer, at nogle har særlige privilegier, og skolen har på den baggrund besluttet at ændre beklædningsreglementet fra skoleåret 2023/2024. Som følge heraf har bestyrelsen på bestyrelsesmødet den 2. marts 2023 besluttet, at den vil afskaffe de hvide benklæder for 3.g'erne fra skoleåret 2023/2024. Bestyrelsen vil dog gerne, at skolen indgår en dialog med styrelsen om rammer og indhold af beklædningsreglementet, inden dette endeligt ændres, og der lægges op til at drøfte en række alternativer på et møde med styrelsen, hvor også elevrepræsentanter vil deltage.

Styrelsen ser positivt på bestyrelsens beslutning om at ændre beklædningsreglementet, herunder afskaffelsen af de hvide uniformer. Styrelsen indgår gerne i en dialog med skolen herom, før reglementet endeligt ændres, men understreger samtidig, at det er skolens ansvar at tage stilling til – og træffe beslutning om – de alternativer, der ønskes drøftet.

Af skolens høringssvar af 8. marts 2023 fremgår det også, at skolen arbejder systematisk med inddragelse af eleverne i skolens daglige liv og udvikling på tværs af klassetrin og faglige kunnen. Dette konkretiseres ved en beskrivelse af den råds- og udvalgsstruktur, som mange af skolens elever er aktive i. Det nævnes, at alle elever er valgbare til de respektive elevråd, og alle elever er stemmeberettigede. Derudover oplister skolen en række underudvalg til elevrådene samt andre netværk og samarbejder med elevdeltagelse fx det internationale Round Square-skolesamarbejde og sportslige samarbejder som fx DBU's fodboldturnering og Dansk Skoleidræts arrangementer.

Styrelsen anerkender, at skolen har etableret mange forskellige muligheder for, at elever på forskellig vis kan engagere sig i skolens udvikling og dagligdag, og at eleverne igennem diverse udvalg mv. har mulighed for medindflydelse – også i forbindelse med den igangværende forandringsproces på skolen. Styrelsen finder dog stadig, at skolen bør være særligt opmærksom på at sikre, at elever med alle typer faglig kunnen engageres i skolens virke. Mange af de af skolen omtalte udvalg mv. kan have en sådan organisering, omfang og karakter, at de typisk tiltrækker samme type ressourcestærke elever, der både fagligt og socialt har et ekstra overskud. Skolen bør derfor sikre, at også andre elevtyper engageres i fællesskabet på skolen, uden at det nødvendigvis handler om at blive demokratisk valgt. Det kan fx ske ved, at skolens ledelse ved planlægningen af sociale begivenheder sørger for ikke kun at engagere elever via de allerede etablerede udvalg, men sørger for, at der er opgaver og ansvar af mindre omfattende karakter til forskellige elever på skolen for derigennem at styrke fællesskabet og oplevelsen af, at alle har noget at bidrage med.

Samme tilgang bør afspejles i skolens fremadrettede arbejde med at gen tænke en erstatning for præfektordningen og de opgaver, der var forbundet hermed. Styrelsen skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at det forventes, at skolen ikke etablerer en ny ordning, der minder om den tidligere præfektordning, men at det i stedet som udgangspunkt er voksenpersonale, der varetager centrale opgaver til sikring af elevernes trivsel, herunder samtaler om personlige problemer mv. Tilbud om faglig støtte ved elevernes lektielæsning kan varetages af ældre elever, hvis det skønnes hensigtsmæssigt, dog kun på en måde så det sikres, at lektiehjælpen ikke indebærer særlige privilegier.

Styrelsen ser positivt på, at skolen siden august 2022 har indledt en pædagogisk indsats på skolen om restorativ praksis, som har til hensigt at gøre alle på skolen til aktive medspillere i skolens trivsel ved at bidrage til udvikling af et skolemiljø og en elevkultur, der prioriterer relationsopbygning og åben debat for derved at modarbejde en potentiel tavshedskultur på skolen. Det er positivt, at der nu er ansat en trivselsvejleder på skolen, og at der i gymnasiet er indlagt mentortimer, hvor eleverne bl.a. kan drøfte trivselsspørgsmål, ligesom at skolen gennemfører cirkelsamtaler med specifikke elevgrupper eller hele elevgårde i de tilfælde, hvor skolen vurderer behov for at arbejde med en kultur eller opførsel for at forebygge eller løse konflikter. Styrelsen anbefaler dog, at ledelsen fortsat har en skærpet opmærksomhed i forhold til at komme en mulig tavshedskultur blandt elever på skolen til livs og tager konkrete initiativer, der kan understøtte, at eleverne er trygge ved at gå til ledelsen. Det kan bl.a. ske ved at italesætte vigtigheden af at bekæmpe en tavshedskultur, og hvordan skolen vil arbejde med dette, over for både skolens elever og personale.

Påbud B vedr. trygge rammer på kostafdelingen

Det er styrelsens vurdering, at Herlufsholm fortsat bør afdække og forholde sig konkret til, hvilke sovemuligheder eleverne på kostafdelingen skal have fremadrettet, således at eleverne sikres trygge rammer for deres ophold og dagligliv på skolen. Herunder bør skolen overveje og afsøge alternativer til de eksisterende valgmuligheder for enten at sove på eget værelse eller på sovesal. Det kan fx være muligheden for at etablere mindre soverum for 2-4 elever.

Styrelsen bemærker hertil, at skolen i sit høringssvar af 22. august 2022 oplyser, at eleverne fra maj 2022 frit har kunnet vælge, hvorvidt de ønskede at overnatte på fælles sovesale eller på deres egne værelser. Det fremgår ligeledes, at skolen hen over efteråret 2022 vil overveje, hvordan eleverne fremadrettet skal overnatte, herunder søge ekstern bistand fra ungdoms- og søvnforskere i forbindelse hermed.

Det fremgår af skolens høringssvar af 8. marts 2023, at skolen i forbindelse med modtagelsen af styrelsens fornyede partshøring af 18. januar 2022 iværksatte en proces, der skulle afdække ønskerne til potentielle nye sovemuligheder for eleverne. Undersøgelsen viste, at størstedelen af eleverne ønsker at sove på de fælles sovesale. Det fremgår videre, at skolen har foretaget en optælling af elevernes valg af sovemulighed i praksis, som viste, at størstedelen af eleverne vælger at sove på egne værelser. Skolen har på baggrund af disse to resultater konkluderet, at fritvalgsordningen ikke er hensigtsmæssig i forhold til at bidrage positivt til fællesskabet på ”gården”, idet ordningen potentielt kan skabe u hensigtsmæssige gruppeopdelinger mellem dem, der benytter sovesalene og dem, der sover på værelser. Det fremgår desuden, at skolen har konstateret, at eleverne ønsker forbedrede muligheder for socialt samvær på elevgårdene.

Det fremgår af skolens høringssvar, at skolen på baggrund af ovenstående har besluttet, at eleverne fra det kommende skoleår skal sove på eget værelse, eller på delt værelse med 1-2 værelseskammerater. De fælles sovesale nedlægges som en konsekvens heraf. Skolen har enterret med et arkitektfirma om idéudvikling og projektledelse. Den fremtidige ombygningsproces skal tage hensyn til, at en del af skolens bygningsmasse er fredet, samtidig med at det sikres, at alle elevværelser nyindrettes, at der i og omkring de nedlagte sovesale skabes fælles spisekøkkener, og at der findes øgede muligheder for socialt samvær, herunder fx lounge- og studierum samt udendørs shelters. Der er etableret et gårdråd, som inddrager eleverne i processen.

Skolen forventer at kunne fremsende plantegninger, ændringsprioriteringer og tidsplan for ombygningsprojektet inden den 1. juli 2023.

Styrelsen ser positivt på, at skolen har besluttet at nedlægge sovesalene, og at man har igangsat en proces frem mod en modernisering af kostelevernes studie-, opholds- og sovemuligheder, og styrelsen ser frem til at modtage mere konkrete forslag til den nye indretning.

Af høringssvaret af 22. august 2022 fremgår det, at Herlufsholm har afsat ressourcer til ansættelse af ekstra personale på kostafdelingen med henblik på at skabe yderligere voksenkontakt for eleverne og styrke den pædagogiske indsats på elevgårdene. I skolens høringssvar af 8. marts 2023 fremgår det, at skolen har gennemført en opnormering på to årsværk på kostafdelingen gældende fra efteråret 2022, således at hver elevgård i perioder har to kostskolelærere tilknyttet, idet skolen dog anfører, at der er forskel på gårdenes størrelser og behov for voksenressourcer. Skolen ser frem til at drøfte bemanningen på kostafdelingen med styrelsen og henviser i øvrigt til den af 8. november 2022 fremsendte oversigt over kostlæreres ansættelsesgrad.

Det fremgår tillige af høringssvaret af 8. marts 2023, at skolen primo 2023 har valgt at samle flere initiativer og funktioner i et trivselsteam, som arbejder med trivsel generelt på skolen, og at der er oprettet en trivselshotline, hvor elever kan få kontakt med voksne med henblik på vejledning i trivselsrelaterede spørgsmål.

Styrelsen ser frem til at indgå i dialog med skolen om ovenstående, herunder dokumentationen for en øget bemanning på kostafdelingen bl.a. for at få uddybet, hvorledes høringssvarets beskrivelse af kostafdelingens bemanning skal forstås sammenlignet med den af 8. november 2022 fremsendte oversigt. Det forventes fortsat, at kosteleverne i det daglige er sikret bedre adgang til ansvarlig voksenkontakt.

Hvad angår påbuddet om, at skolen styrker og fornyer ledelsen på skolens kostafdeling, så der sættes tydelige rammer for en sund elevkultur bemærkes følgende:

Af høringssvaret af 8. marts 2023 fremgår det, at der med tiltrædelse den 1. januar 2023 er ansat en trivselsleder med reference til rektor. Trivselslederen varetager trivselsarbejdet på skolen generelt og leder ovennævnte trivselsteam. Af høringssvaret fremgår det, at trivselslederen har et tæt samarbejde med skolens kostskoleleder, og der medsendes en oversigt over trivselsleders opgaver sammenlignet med kostskolelederens.

Styrelsen har noteret sig, at skolen har ansat en trivselsleder, som er tiltrådt stillingen pr. 1. januar 2023. Det fremgår dog ikke tydeligt, om vedkommende har ledelsesbeføjelser på kostafdelingen, ligesom trivselsleders faktiske betydning for ledelsen af kostafdelingen fortsat udestår og – naturligt nok – først vil kunne konstateres efter nogen tid. Selvom skolen må antages at have taget et væsentligt skridt i retning af en fornyelse og

styrkelse af ledelsen på kostafdelingen, er det styrelsens vurdering, at skolens tiltag endnu ikke er tilstrækkelige til at anse påbuddet for efterkommet. Det forventes således fortsat, at skolen ikke blot styrker, men også fornyer ledelsen på kostafdelingen, idet de afdækkede udfordringer på kostafdelingen viser, at ledelseskapaciteten ikke er tilstrækkelig, og at der er behov for en helt ny tilgang, som kan rammesætte en positiv elevkultur.

Det er styrelsens vurdering, at der fortsat udestår en tydelig organisering af opgaver og ansvar forbundet med de medarbejdere, der er tilknyttet kostafdelingen og trivselsarbejdet i øvrigt, og at skolen bør have en særlig opmærksomhed på, at denne organisering kommunikeres til både elever, forældre og medarbejdere.

Det er ligeledes styrelsens vurdering, at der med skolens ambition om at styrke den pædagogiske indsats på elevgårdene bør være en særlig ledelsesmæssig opmærksomhed på at sikre elevernes mulighed for også at kunne drøfte forhold af mere personlig karakter med en voksen, som er tæt på den enkelte elev i det daglige. Eleverne på kostafdelingen bør til enhver tid have adgang til en ansvarlig voksen.

Påbud C vedr. trivselsstrategi

Det er styrelsens vurdering, at skolens oplysninger om den fremadrettede trivselsstrategi, herunder de konkrete initiativer, som bl.a. er beskrevet i skolens ”Handlingsplan for øget trivsel og skoleudvikling” af 2022, samt forankringen på flere niveauer på skolen er positive tiltag, som styrelsen tager til efterretning.

I høringsvaret af 8. marts 2023 beskrives handlingsplanen som et dynamisk dokument, der ændres løbende i takt med, at skolens fællesskaber udvikler sig. Handlingsplanen er forankret i skoleledelsen med rektor, som programejer og trivselsleder, som programleder. Det fremgår, at planen fremover drøftes på hvert bestyrelsesmøde og på det årlige strategiseminar. Handlingsplanen er desuden uddybet i høringsvarets bilag A med angivelse af indsatsernes status, milepæle, succeskriterier og tilknyttede ansvarspersoner.

Styrelsen kvitterer for modtagelse af handlingsplanens uddybning i bilag A og ser frem til at drøfte indsatser og arbejdets udvikling med skolen. Det er dog fortsat styrelsens vurdering, at det afdækkede omfang og alvor af enkeltepisoder med mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd viser, at skolens hidtidige trivselsinitiativer har været utilstrækkelige til i praksis at sikre et skolemiljø med trygge rammer for alle elever, herunder for skolens kostelever.

Det er endvidere styrelsens vurdering, at handlingsplanens enkeltdele, bilag A til trods, fortsat bør udfoldes og uddybes betydeligt, således at de

enkelte initiativer og tiltag konkretiseres yderligere og – ikke mindst – ses gennemført i praksis.

Af partshøringen fremgår det, at skolen skal sikre strukturer og processer, der bevirker, at skolens personale samlet og på tværs løbende drøfter, udvikler og justerer sit arbejde med forebyggelse og håndtering af krænkelser, mobning osv. Høringssvaret af 8. marts 2023 adresserer dette punkt ved at beskrive, hvorledes skoleledelsen og kostskolelærere på faste møder drøfter elevernes trivsel og håndtering af eventuelle elevsager. Desuden har skolen introduceret en ny funktion som trivselsambassadører, som nogle af 1.g-eleverne varetager.

Styrelsen ser positivt på ovennævnte strukturer og procedurer og ser frem til at drøfte dette med skolen.

Af partshøringen fremgår det, at skolen skal sikre, at skolens kvalitetssystem, herunder opfølgingsplan og selvevaluering, skal afspejle arbejdet med trivsel. Af høringssvaret af 8. marts 2023 fremgår det, at skolen har skabt en systematik i forhold til opfølgingsplaner på gymnasiet, og at opfølgingsplanen for skoleåret 2022/2023 indeholder flere punkter med fokus på elevernes trivsel, herunder nye trivselstiltag og udvalgsstrukturer, samt lærerefteruddannelse i forhold til trivsel.

Styrelsen kvitterer for iværksættelsen af ovenstående initiativer og ser frem til at følge gennemførelsen heraf og effekten på skolens virke.

Påbud D vedr. studie- og ordensregler

Det er styrelsens vurdering, at skolen ikke i tilstrækkelig grad har efterlevet § 8, nr. 1, i bekendtgørelse om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser i forbindelse med skolens behandling af de fire elevklagesager, hvor styrelsen traf afgørelse den 10. februar 2022. Det fremgik således af styrelsens afgørelse, at skolen ikke i tilstrækkelig grad havde efterlevet undersøgelsesprincippet, reglerne om partshøring og forældreinddragelse.

Det er styrelsens vurdering, at skolen skal sikre, at ovenstående regler og retsprincipper overholdes, når skolen træffer afgørelse om sanktionering i henhold til skolens lokale studie- og ordensregler.

I forlængelse heraf skal skolens bestyrelse sikre, at det er rektor, der har ansvaret for konkrete beslutninger ift. skolens elever. Det er således væsentligt, at bestyrelsen overlader den daglige ledelse til rektor. I lyset af de udfordringer med elevkultur og mobning, som er afdækket, skal bestyrelsen holde sig orienteret om situationen og fremdriften på de iværksatte initiativer.

Styrelsen bemærker desuden, at påtaler ift. uhensigtsmæssig elevadfærd forudsætter, at eleverne kender til skolens vejledninger og procedurer

samt skolens lokale studie- og ordensregler. Det er skolens ansvar at sikre dette kendskab.

Skolen oplyser i høringssvaret af 8. marts 2023, at skolen arbejder ud fra forvaltningslovens regler samt regelsættet om studie- og ordensregler, og at man vil fortsætte med dette også på områder, hvor skolen ellers ikke er omfattet af forvaltningsloven. Skolen har iværksat en advokatundersøgelse om skolens sagsbehandling. Advokatundersøgerens anbefalinger omfatter bl.a. en øget anvendelse af notater i forbindelse med elevsager og en tidlig inddragelse af forældre i mulige sanktionssager.

Det er styrelsens vurdering, at skolen har iværksat relevante initiativer i forhold til skolens sagsbehandling af elev- og sanktionssager. Styrelsen vil i sin fremadrettede dialog med skolen følge op på, hvilke nye tiltag og procedurer, der eventuelt tilføjes de allerede eksisterende.

I høringssvaret af 8. marts 2023 har skolen oplyst, at det er indføjet i rektors ansættelseskontrakt, fremsendt til styrelsen den 22. november 2022, at rektor har det fulde og selvstændige ansvar for skolens pædagogiske ledelse, og at rektor alene har myndigheden i forhold til afgørelser i elevsager. Det oplyses tillige, at medarbejderne på skolen er oplyst om ovenstående ændring.

Styrelsen kvitterer for denne justering af ansvarsfordelingen mellem rektor og bestyrelse, og styrelsen vil i den fremadrettede dialog med skolen følge op på, hvordan denne nye ansvarsfordeling i praksis realiseres.

Af høringssvaret af 8. marts 2023 fremgår det, at skolen fastholder allerede etablerede indsatser for at sikre, at eleverne kender til skolens retningslinjer, herunder studie- og ordensreglerne. Dette gælder fx orientering af elever og forældre gennem Skolehåndbogen, introforløb i 1.g, mentortimer osv.

Det er styrelsens vurdering, at disse initiativer er relevante og skal fastholdes.

Påbud E vedr. håndtering af enkeltsager

Det er styrelsens vurdering, at der i sagen er oplysninger, der viser, at skolen ikke reagerer og handler konsekvent, hvis der forekommer mobning, voldsomme handlinger eller anden krænkende adfærd eller mistanke om, at enkelte elever eller grupper af elever er udsat herfor.

Det er endvidere styrelsens vurdering, at en del af årsagen hertil er, at skolen ikke anerkender og har forståelse for, at skolens elevkultur er udfordret, og at et inkonsekvent reaktionsmønster over for uacceptabel elevadfærd i sig selv bidrager til en usund elevkultur.

Styrelsen anerkender, at Herlufsholm – på baggrund af styrelsens tilsyn – har ansat en ny rektor, har udpeget en ny bestyrelse for skolen, og at skolen, som en del af løsningen på skolens udfordringer, arbejder med en mere åben og konsekvent sanktionspraksis.

Styrelsen anerkender endvidere, at skolen i sit høringssvar af 22. august 2022 har oplyst, at en styrkelse af forældresamarbejdet er et indsatsområde de kommende måneder, hvor formålet både er trivselsfremmende samt et middel til at sikre det tillidsfulde forhold mellem forældre og skole.

Det er styrelsens vurdering, at der fortsat er brug for at udvikle skolens pædagogiske praksis både i forhold til sanktionering af elevers adfærd, men også i det bredere pædagogiske arbejde omkring eleverne, som bl.a. kan understøttes ved at udbrede elevernes kendskab og forståelse for skolens studie- og ordensregler, skolens sanktionspraksis og almene normer for gode omgangsformer.

Styrelsen opfordrede i sin fornyede partshøring af 18. januar 2023 skolen til at gennemgå sin praksis og sikre, at de retningslinjer, den fastlægger herfor er tilgængelig for personale, elever og lærere, og at skolen følger de fastsatte retningslinjer.

Det fremgår af skolens høringssvar af 8. marts 2023, inkl. bilag D, at skolen i samarbejde med interesseorganisationer (inkl. Danmarks Private Skoler og Danske Gymnasier) har udarbejdet en ny politik og procedure i forbindelse med alvorlige hændelser og alvorlig uønsket adfærd. Skolen har påpeget, at politianmeldelse af elevsager indeholder en række dilemmaer, og at den ønsker styrelsens vejledning herom.

Det fremgår videre, at ifølge politikken vil forældre altid skulle involveres i elevsager for elever under 18 år. Skolen er i færd med at bearbejde denne politik og procedure til en form, der kan kommunikeres til forældre.

Styrelsen kan konstatere, at skolen har justeret sin tidligere vejledning til en ny politik og procedure i forbindelse med alvorlige hændelser og alvorlig uønsket adfærd. Styrelsen bemærker, at den justerede procedure ikke ses at omfatte underretningspligten, jf. lov om social service § 154, herunder den skærpede underretningspligt, jf. lov om social service § 153, som også finder anvendelse for ansatte ved frie grundskoler, jf. § 1, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1651 af 3. august 2021 om underretningspligt over for kommunen efter lov om social service. Styrelsen finder i øvrigt, at skolen har foretaget relevante justeringer.

Styrelsen finder det videre positivt, at skolen er ved at udarbejde en forældrerettet politik og ser frem til at modtage denne snarest muligt. Styrelsen ser derudover frem til en drøftelse af politikken, herunder de dilemmaer, som skolen nævner, men ikke uddyber.

Det er endelig styrelsens vurdering, at skolen vedvarende skal være opmærksom på straks at inddrage ekstern faglig bistand i sager med oplysninger om mulige overgreb eller andre alvorlige hændelser.

Videre proces

Styrelsen vil foretage en løbende opfølgning på tilsynet med Herlufsholm Skole og Gods i løbet af 2023, herunder en endelig opfølgning i 2024 i forhold til de af styrelsens fastsatte påbud A-E.

2.4. Om advokatundersøgelsen

Styrelsen bemærker, at der er et betydeligt sammenfald mellem de forhold, som advokat Henrik Græsdal af skolen har fået i opdrag at undersøge i perioden 1. august 2018 til den 9. maj 2022 og de forhold, som styrelsen som led i sit tilsyn med skolens efterlevelse af frihed og folkestyrekravet har undersøgt. Det gælder afdækning af episoder med uacceptabel elevadfærd og skolens håndtering heraf.

Som det fremgår af styrelsens vurdering i afsnit 2.1-2.3 ovenfor, er styrelsen ikke enig i advokatundersøgelsens konklusioner om, at ledelsen inkl. bestyrelsen har understøttet et undervisnings- og kostskolemiljø, som har været sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt for eleverne, og at kostskoledelen er drevet forsvarligt. Styrelsen er heller ikke enig i, at skolens håndtering af enkeltsager og nultolerancepolitik i den undersøgte periode har været og er tilstrækkelig til at håndtere den elevkultur, som enkeltepisoderne er udtryk for.

Styrelsen hæfter sig ved, at advokaten er enig i, at der har været og fortsat er udfordringer med mobning på skolen. Advokaten har videre konstateret, at der har været flere tilfælde med hyppig mobning på skolen end på det gennemsnitlige danske gymnasium i perioden 2018-2021, ligesom antallet af elever, der aldrig har oplevet mobning, er mindre på skolen end landsgennemsnittet.

Styrelsen finder videre anledning til at bemærke, at styrelsen ikke er enig i advokatens vurdering af, at de trivselstiltag, som skolen har indført i den undersøgte periode, effektivt har bidraget til at komme de konstaterede problemer med mobning og krænkelse til livs.

Styrelsen har derimod vurderet, at elevkulturen har været uforenelig med frihed og folkestyrekravet, og at skolens imødegåelse heraf har været helt utilstrækkelig. Styrelsen har endvidere vurderet, at der er grundlag for at udstede en række påbud til skolen med henblik på at genoprette forholdene på skolen.

Styrelsen bemærker endvidere, at advokaten i sin undersøgelse ikke har fundet anledning til at indhente bistand til at bistå med pædagogisk faglig indsigt, men henvist til, at der parallelt er foretaget en trivselsundersøgelse ved Nordic Learning. Styrelsen bemærker desuden, at advokaten ikke har haft i opdrag at vurdere skolens efterlevelse af frihed og folkestyre-kravet og således heller ikke har foretaget en vurdering heraf.

I notatet vedlagt skolens høringssvar af 8. marts 2023 har advokaten anført, at styrelsen i sin partshøring ikke nærmere har begrundet, hvorfor styrelsen ikke er enig med advokat Henrik Græsdals vurdering af, at skolens trivselsiltag vil bidrage effektivt til at komme de konstaterede udfordringer med mobning og krænkelse til livs, eller hvorfor styrelsen modsat advokat Henrik Græsdal vurderer, at elevkulturen har været uforenelig med frihed og folkestyre-kravet.

Styrelsen bemærker hertil, at styrelsens vurdering af sagens samlede oplysninger, og dermed vurdering af skolens efterlevelse af frihed og folkestyre-kravet og grundlaget for styrelsens påbud, fremgår af afgørelsens afsnit 2.1-2.3. Styrelsen har heri medtaget faktiske oplysninger fra den uvildige advokatundersøgelse i den udstrækning, de har suppleret sagens øvrige oplysninger. Styrelsen bemærker i øvrigt, som også anført ovenfor, at den uvildige advokatundersøgelse ikke har haft i opdrag at vurdere skolens efterlevelse af frihed og folkestyre-kravet, ligesom undersøgelsen er indhentet af Herlufsholm til brug for skolens interne arbejde. Styrelsen har derimod foretaget en vurdering af efterlevelsen af frihed og folkestyre-kravet. Denne vurdering er foretaget på baggrund af samtlige sagens oplysninger, herunder de supplerende oplysninger, som er beskrevet i advokatundersøgelsen. Vurderingen omfatter imidlertid ikke vurderingerne i den uvildige advokatundersøgelse, da disse er foretaget på baggrund af et andet opdrag.

2.5. Advokatens øvrige bemærkninger

I det vedlagte notat til skolens høringssvar af 8. marts 2023 har skolens advokat anført, at det er hendes vurdering, at der med høj grad af sandsynlighed ikke vil være hjemmel til styrelsens påtænkte tilbagebetalingskrav. Det anføres for det første, at der ikke foreligger en elevadfærd og -kultur, som er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet bl.a. med henvisning til styrelsens vurdering af omfanget af episoder på skolen, styrelsens anvendelse af skolens trivselsmålinger, og at styrelsen ikke ved sine tilsynsbesøg har afdækket den elevkultur og -adfærd, som anført i styrelsens foreløbige vurdering. For det andet anføres det, at der ikke er grundlag for kritik af hverken bestyrelsen eller skolens ledelse og deres håndtering af enkeltsager eller generelle tiltag. For det tredje anføres det, at det påtænkte tilbagebetalingskrav er uproportionalt bl.a. med henvisning til, at trivselsudfordringer knytter sig til en mindre gruppe elever, at

skolen allerede efter hendes vurdering efterlever de varslede påbud, og at der ikke tidligere har været udstedt påbud til skolen.

Om retsgrundlaget er det anført, at styrelsen, som forvaltningsmyndighed, har ansvaret for efter officialmaksimen at oplyse sagen, og at styrelsen har en pligt til af egen drift at vejlede borgeren. Det er videre anført (med henvisning til styrelsens notat om proces og sanktion i tilsynet med frihed og folkestyre-kravet), at advokaten læser to overordnede kriterier for, om styrelsen anvender en tilskudssanktion i stedet for meddelelse af påbud – karakteren og væsentligheden af udfordringer og ledelsens evne og vilje til at handle i forhold til udfordringerne. Det anføres videre, at styrelsens afgørelse over for Herlufsholm vil være det første eksempel på, at styrelsen sanktionerer en skole for forhold vedrørende trivsel, og at styrelsen i tidligere tilsynssager, hvor der er truffet afgørelse om et tilbagebetalingskrav, har lagt vægt på objektive konstaterbare overtrædelser.

Om styrelsens vejledning af skolen anføres det i notatet, at styrelsen har afvist at yde vejledning af skolen under den verserende tilsynssag, herunder at svare på skolens tvivlsspørgsmål om det retlige og faktiske grundlag, at gå i dialog med skolen om iværksatte initiativer og om behovet for yderligere tiltag i lyset af styrelsens varslede påbud. Det er videre anført, at styrelsen har været afvisende over for at imødekomme Herlufsholms gentagne fremsatte ønsker om vejledning, senest den tiltrædende rektors anmodning af 9. februar 2023, hvorved skolen ikke er blevet givet mulighed for at indrette sig efter styrelsens krav, og skolen ikke har haft mulighed for at forsvare sig mod de fremsatte anklager.

Styrelsen skal bemærke, at den er opmærksom på den forpligtelse, der følger af både officialmaksimen og vejledningspligten. Styrelsen bemærker derudover, at den allerede den 28. februar 2022 indkaldte skolen til et møde om det verserende tilsyn, ligesom styrelsen ved flere lejligheder har imødekommet skolens ønsker om at afholde møder, hvor både skolen og skolens advokat har fået mulighed for at uddybe deres skriftlige redegørelser. Styrelsen har løbende partshørt skolen over oplysninger, som styrelsen har modtaget fra andre end skolen selv, og styrelsen har ved partshøring af 22. juni 2022 og ved den fornyede partshøring af 18. januar 2023 hørt skolen over sagens samlede omstændigheder og styrelsens foreløbige vurdering, som også har indeholdt styrelsens varslede tilbagebetalingskrav og varslede påbud. Derudover har styrelsen besvaret advokatens spørgsmål vedrørende ministeriets mulighed for at afsætte skolens daværende bestyrelse, ligesom styrelsen i den fornyede partshøring har udfoldet retsgrundlaget for frihed og folkestyre-kravet og snitfladerne til DCUM's tilsyn, som skolens advokat har stillet spørgsmål om. Styrelsen kan derfor ikke genkende advokatens kritik af, at styrelsen ikke har opfyldt sin vejledningspligt over for skolen.

Styrelsen skal derudover bemærke, at skolen, som privat institution, har ansvaret for formulere og vedtage indholdet af de initiativer, som skolen finder er nødvendige for at efterleve styrelsens påbud. Som det også fremgår af afsnit 2.3. ovenfor indgår styrelsen dog gerne i en dialog med skolen herom.

Styrelsen henviser derudover til bilag 3 om retsgrundlaget, hvoraf det bl.a. fremgår, at når styrelsen i tilsynet med frihed og folkestyre-kravet inddrager en skoles arbejde med elevtrivsel, er der ikke tale om, at lav eller manglende trivsel blandt elever i sig selv er en overtrædelse af frihed og folkestyre-kravet. Mistrivsel kan have mange årsager, men når den fx kommer til udtryk i elevernes indbyrdes relationer, kan den være en indikation på (alvorlige) frihed og folkestyre-problematikker.

Styrelsen bemærker desuden, at ovenstående er styrelsens fortolkning af frihed og folkestyre-kravet, der efter styrelsens opfattelse må betragtes som en retlig standard, som udvikler sig med den til enhver tid værende samfundsmæssige forståelse af, hvad der ligger i at leve i et samfund med frihed og folkestyre.

2.6. Konklusion

Det er styrelsens vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke har overholdt og ikke til fulde overholder frihed og folkestyre-kravet, jf. § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt., hvoraf det følger, at skolen efter sit formål og hele sit virke skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Det er endvidere styrelsens vurdering, at Herlufsholm Skole og Gods ikke i tilstrækkelig grad har håndhævet regler fastsat efter § 2, stk. 4, i bekendtgørelse om studie- og ordensregler m.v. i de gymnasiale uddannelser, hvorefter eleverne som minimum skal overholde almene normer for god orden og godt samvær for elever på en institution, hvor der er respektfulde relationer.

Styrelsen finder på det foreliggende grundlag anledning til alvorlig bekymring for elevkulturen og elevtrivslen på skolen. Det er således styrelsens vurdering, at de alvorlige og grove episoder, der har fundet sted på Herlufsholm Skole og Gods, i både omfang og karakter er udtryk for en elevadfærd og -kultur, som ikke er forenelig med frihed og folkestyre-kravet og viser en adfærd, hvor ikke alle elever har overholdt almene normer for god orden og godt samvær med respektfulde relationer. Det er samtidig styrelsens vurdering, at det er udtryk for en helt utilstrækkelig håndtering af elevkulturen fra bestyrelsens og ledelsens side. Styrelsen

finder således ikke, at håndteringen har sikret trygge rammer om elevernes hverdag, der er med til at forberede eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt styrke og udvikle deres demokratiske dannelse og kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Styrelsen har derudover lagt vægt på, at en skoles opgave med at forebygge og afhjælpe en usund elevadfærd og -kultur blandt eleverne er særlig vigtig på en institution med kostafdeling, henset til at eleverne bor på skolen og sjældnere end andre elever ser deres familie og generelt ikke har samme frirum som andre børn og unge uden for skolen.

Den manglende overholdelse af frihed og folkestyre-kravet har skolens bestyrelse ansvaret for. Det er derfor styrelsens vurdering, at den tidligere bestyrelses varetægelse af sine opgaver for at sikre, at skolens overholdelse af denne centrale bestemmelse i lovgivningen, har været helt utilstrækkelig. Det er derfor styrelsens vurdering, at der fortsat er grundlag for at fremsætte alvorlig kritik af skolens tidligere bestyrelse.

Det er samlet set styrelsens vurdering, at der er tale om så alvorlige brud på lovgivningen, at iværksættelse af en tilskudsmæssig sanktion i medfør af § 25, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 21, stk. 2, er påkrævet.

Styrelsen finder ikke, at skolens høringssvar af 8. marts 2023 giver anledning til en ændret vurdering, jf. styrelsens bemærkninger i afsnit 2.1.-2.5.

For de bagudrettede forhold træffer styrelsen efter en samlet vurdering afgørelse om at pålægge skolen at tilbagebetale en del af det tidligere modtagne statstilskud.

Fastsættelse af tilbagebetalingskravet

Herlufsholm Skole og Gods har for skoleåret 2021/2022 samlet modtaget 53.903.525 kr. i statstilskud. Heraf udgør det samlede statstilskud til skolens kostafdeling 14.183.871 kr.

På baggrund af sagens samlede oplysninger, er det styrelsens vurdering, at tilbagebetalingskravet samlet set skønsmæssigt skal fastsættes til 27 mio. kr., hvilket svarer til halvdelen af skolens statstilskud for skoleåret 2021/2022.

Ved fastsættelse af tilbagebetalingskravets størrelse har styrelsen lagt vægt på

- alvoren, herunder omfanget og karakteren af overtrædelserne af frihed og folkestyre-kravet,
- udbredelsen af overtrædelserne af frihed og folkestyre-kravet på skolen,

- den tidsmæssige udstrækning af overtrædelserne, men også
- at skolens undervisningskvalitet og faglige resultater ligger højt.

Styrelsen har i forhold til alvoren af overtrædelserne af frihed og folkestyre-kravet lagt vægt på, at der i skoleåret 2021/2022 har været et betydeligt antal episoder med grov mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd, men også alvorlige episoder i tidligere skoleår, og at skolen hovedsageligt har håndteret episoderne som enkeltsager og derfor helt utilstrækkeligt i forhold til forebyggelse og sikring af et skolemiljø, som lever op til frihed og folkestyre-kravet. Skolen har dermed i alvorlig grad ikke levet op til frihed og folkestyre-kravet.

Om udbredelsen af overtrædelserne af frihed og folkestyre-kravet på skolen har styrelsen lagt vægt på, at selvom skolens overtrædelse af frihed og folkestyre-kravet navnlig har centreret sig om elevkulturen på skolens kostafdeling, har den usunde elevkultur samtidig i ikke ubetydelig grad påvirket skolemiljøet for alle elever, herunder også skolens dagelever. Den manglende efterlevelse af frihed og folkestyre-kravet har desuden haft betydning for både skolens gymnasieelever og grundskolelever. Styrelsen finder derfor ikke grundlag for at begrænse tilbagebetalingskravet udelukkende til tilskuddet for skolens kostafdeling eller for skolens gymnasieafdeling.

Om den tidsmæssige udstrækning af overtrædelserne af frihed og folkestyre-kravet har styrelsen lagt vægt på sagens detaljerede oplysninger om de episoder, der hovedsageligt har fundet sted på skolen i det forgangne skoleår (2021/2022), og som styrelsen i sin vurdering af sagen finder er udtryk for en elevkultur, som er uforenelig med frihed og folkestyre-kravet. Styrelsen bemærker på baggrund af sagens oplysninger om forudgående episoder i tidligere skoleår, at den usunde elevkultur også har været til stede forud for skoleåret 2021/2022, men styrelsen har ikke med samme sikkerhed kunnet konstatere omfanget heraf. Styrelsen har endelig lagt vægt på, at den tidligere bestyrelse den 25. juni 2022 på baggrund af styrelsens kritik valgte at træde tilbage og dermed har overladt ansvaret for skolen til en ny bestyrelse. Selvom der også i indeværende skoleår har været episoder, der efter styrelsens vurdering viser, at der fortsat er problemer med elevkulturen på skolen, har styrelsen lagt vægt på, at den tiltrædende bestyrelse i en vis grad har vist vilje og evne til at ændre situationen på skolen, jf. nærmere nedenfor om de fremadrettede påbud til skolen. Styrelsen finder på den baggrund, at tilbagebetalingskravet skal tage udgangspunkt i det tilskud, som skolen har modtaget for skoleåret 2021/2022.

Styrelsen har endelig lagt vægt på, at styrelsen i dette tilsyn ikke har fundet anledning til at se nærmere på skolens undervisningskvalitet, da skolens resultater i både grundskole og gymnasium ligger over landsgennemsnittet. Der er således ingen indikationer på, at skolen ikke lever op til de

regler, der skal sikre undervisningskvaliteten for hverken grundskolen eller gymnasiet. Styrelsen finder derfor ikke grundlag for at kræve det fulde tilskudsbeløb for skoleåret 2021/2022 tilbagebetalt.

De fremadrettede påbud

For de fremadrettede forhold har styrelsen overvejet, om det er påkrævet – uden forudgående påbud – at træffe afgørelse om hel eller delvis bortfald af tilskud og evt. at fratage skolen sin godkendelse til at drive skole og gymnasium, jf. § 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 9 h, stk. 1.

På det foreliggende grundlag er det styrelsens vurdering, at det med henblik på at genoprette forholdene på skolen vil være tilstrækkeligt og dermed den proportionale sanktion først at udstede et påbud til skolen om at efterleve frihed og folkestyre-kravet.

Styrelsen har i den forbindelse lagt vægt på, at skolens tiltrædende bestyrelse i sine høringssvar har anerkendt, at der har været tale om uacceptable subkulturer, som ikke bør finde sted, og at skolen står over for en alvorlig opgave med hensyn til at sikre sig, at alle på Herlufsholm er bevidste om deres opgaver og ansvar.

Styrelsen har videre lagt vægt på, at skolen har iværksat og planlagt en række trivselstiltag. Det er styrelsens vurdering, at skolens nye bestyrelse dermed i en vis grad har vist vilje og evne til at ændre situationen på skolen. Det er dog samtidig styrelsens vurdering, at det er påkrævet, at skolen tager yderligere og mere vidtrækkende skridt til at genoprette forholdene på skolen og dermed sikre, at skolen overholder frihed og folkestyre-kravet.

For så vidt angår genopretningen af forholdene på skolen udsteder styrelsen i medfør af § 24, stk. 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 24 a, stk. 1, påbud til skolen om at sikre, at skolen efterlever frihed og folkestyre-kravet i § 1 a i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser og fri- og privatskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt.

Styrelsen bemærker hertil, at skolen med sit høringssvar af 8. marts 2023 grundigt har redegjort for en lang række af initiativer, som skolen har taget eller vil tage, herunder udfoldet skolens ”Handlingsplan for øget trivsel og skoleudvikling”. Styrelsen finder imidlertid, at mange af de beskrevne indsatser fortsat er på et tidligt udviklingsstadium, og at den endelige implementering stadig udestår. Intentionerne bag handlingsplanen er dermed endnu ikke realiseret, hvorfor styrelsens ovenstående påbud omfatter følgende punkter:

- A. Trygge rammer i skolen. Alle elever på skolen skal opleve en tryk hverdag, hvor der mellem elever – uanset klassetrin, samfundsmæssig eller social status – opretholdes almene normer for god orden og godt samvær og respektfulde relationer. Dette sker ved, at
- skolen fortsat sikrer, at der ikke forekommer eller reetableres traditioner og aktiviteter, der giver elever i 3.g særlige privilegier på bekostning af andre elever på skolen, eller som i øvrigt er i strid med frihed og folkestyre-kravet.
 - skolen involverer elever på tværs af alle årgange og faglig kunnen i skolens virke, fx ved planlægning af sociale og faglige aktiviteter, med henblik på at sikre fællesskab og inddragelse.
 - skolen fortsat har en skærpet opmærksomhed i forhold til at komme en mulig tavshedskultur blandt elever på skolen til livs.
- B. Trygge rammer på kostafdelingen. Enhver elev på kostafdelingen skal opleve trygge rammer for sit ophold og dagligliv på skolen, herunder særligt at rammerne for elevens overnatning er af en sådan karakter, at eleverne ikke oplever nogen risiko for overgreb, mobning og mistrivsel. Dette sker ved, at
- skolen gennemfører sin plan til ny indretning af elevernes soveområder med henblik på permanente ændringer af sovesalene og/eller værelserne på kostafdelingen, som understøtter god trivsel for alle elever.
 - skolen dokumenterer, at bemanningen på kostafdelingen øges, så eleverne sikres bedre adgang til ansvarlig voksenkontakt.
 - skolen ikke kun styrker, men også fornyer ledelsen på skolens kostafdeling, så der sættes tydelige rammer for en sund elevkultur.
- C. Trivselsstrategi. Skolen konkretiserer arbejdet med sin trivselsstrategi og handlingsplan ud fra en erkendelse af, at skolen har særlige udfordringer med mobning, voldsomme handlinger og krænkende adfærd. Dette sker ved, at
- skolen yderligere udfolder og konkretiserer sin handlingsplan i forhold til de indsatser og milepæle, der endnu ikke er udfoldet, herunder opstiller en samlet tidsplan, der løbende følges op på – for realiseringen af arbejdet med de konkrete indsatser og angiver ansvarsniveauet for deres implementering.
 - skolen sikrer strukturer og processer, der bevirker, at skolens personale samlet og på tværs løbende drøfter, udvikler og justerer sit arbejde med forebyggelse og håndtering af krænkelse, mobning mv.

- skolen sikrer, at skolens kvalitetssystem, herunder opfølgingsplan og selvevaluering afspejler ovenstående.

D. Studie- og ordensregler. Skolens studie- og ordensregler håndteres konsekvent, ensartet og gennemsigtigt. Dette sker ved, at

- skolen sikrer, at rektor og skolens personale træffer afgørelser om eventuelle sanktioner i overensstemmelse med almindelige demokratiske principper om saglighed, ligebehandling og proportionalitet.
- skolens bestyrelse entydigt sikrer, at skolens rektor har ansvaret for alle konkrete beslutninger om skolens elever, og at dette også realiseres i praksis.
- skolen fortsat sikrer, at elever har kendskab til skolens studie- og ordensregler, herunder også sanktioner ved fx krænkende adfærd.

E. Håndtering af enkeltsager. Skolen håndterer eventuelle enkeltsager i åbenhed og med inddragelse af relevante parter. Dette sker ved, at

- skolen omgående inddrager forældre og relevante myndigheder, herunder vurderer, om der skal foretages anmeldelse til politiet, hvis der er oplysninger om mulige strafbare forhold vedrørende skolens elever.
- skolen sikrer, at de ændrede procedurer bliver implementeret og fulgt i praksis, herunder at det er tydeligt for alle voksne, hvordan de skal agere, og hvor de skal henvende sig, hvis de fx står i en situation med et muligt strafbart forhold eller i en situation, der påkalder sig et behov for at gøre brug af skolens studie- og ordensregler.

Styrelsen vil foretage en løbende opfølgning på tilsynet med Herlufsholm Skole og Gods i løbet af 2023, herunder en endelig opfølgning i 2024 i forhold til de af styrelsen fastsatte påbud A-E.

Med venlig hilsen

Simon Pasquali
Vicedirektør